APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XI, NR. 112

ianuarie 2009

"Eminescu este un fapt intim al sufletului nostru în tot ceea ce are el mai curat și mai nins. El nu este o statuie, el este amintirea noastră din copilărie, dragostea noastră de a visa, puterea noastră de a fi triști (...). Nu trece zi și nu trece noapte în care firesc cum respirăm, să nu-i zicem și lui numele ca pe ceva sigur al tuturora și sigur al fiecăruia dintre noi (...). Atîta vreme cît noi suntem, el este. Atîta vreme cît el este, noi nu putem să credem că am putea să murim vreodată. Ce iarnă frumoasă la 15 ianuarie! O, tu, suflet al apei care ningi cu fulgi de zăpadă! (...). Eminescu este numele acestei țări. România este numele lui Eminescu!"

Nichita STĂNESCU

LUCEFERI ÎN IANUARIE

Noi am fost uniți din totdeauna, dinainte ca Istoria să o recunoască . Am avut doine și balade, o Mioriță , o Biblie și o Cazanie, un Ienăchiță Văcărescu , cu o comoară de limbă, care-o plîng și care-o cîntă, pe la casa lor, țăranii, dar mai ales pentru că a fost Eminescu, adunînd o țară și un popor în versul său. De aceea, mai înainte de tot veacul, am fost uniți în cuget și simțire.

Am fost uniți prin rădăcini de codri seculari, țesute ca un giulgiu peste oasele strămoșilor căzuți sub vremuri, prin Carpați și prin bărăganuri, ținînd neclintite hotarele ținuturilor care au fost casa românilor, unde ei s-au cununat cu luna și stelele și le-au fost nuntași brazi și pălținași. Așa simte și cugetă românul, prin trupul căruia curge sîngele neatîrnaților Burebista și Decebalus per Scorilo, dar și al altor Dumitru, Ion, Ghiorghe, Vasile, al Ilenei Cosînzeana și al descălecătorilor Mușatini. Nici nu s-au pierdut cu firea în fața unui Darius al lui Istaspe, a hunilor, a solimanilor sau a cazacilor, căci vița lor de cremene înge-nunchea zimbrii, lovindu-i cu buzduganul în moalele capului. În răstimpul dintre un Războieni și un Călugăreni, erau pe la casele lor, ridicînd biserici și mînăstiri cu turle ca lujerul crinului, pe care s-au spriji-nit vreme de milenii bolta stelară, oprind-o să se prăbușească peste lume, cu foc și cu pucioasă. Nu am avut academii medievale, nici oști de mercenari, pentru că n-am rîvnit la pîinea altuia, ba chiar am rupt de la noi ca să dăm altor urgisiți. Bunătatea și ospitalitatea ne-au plătit-o unii cu dispreț, făcîndu-se stăpîni la noi în casă. Noi nu ne-am împăunat cu decorații de tinichea, nici cu zăngănitul armelor, deși istoria ne este prea plină de termopile și rubicoane, de la Posada pînă la Oarba de Mureș , unde ne-am prăpădit nu sute, ci sute de mii. Am învins, dar învinșilor nu le-am prădat avutul, nu le-am ucis copiii, ci ne-am mulțumit să le punem opinca pe vîrful Parlamentului...

La marile noastre bucurii nu scoatem săbii și cuțite, nu vînturăm cuvinte războinice, și nu defilăm cu cîntece de războinare, ci doar ne primenim în straiul cu ițari și cu altiță, jucînd Hora Unirii.

- Unde-i unul, nu-i putere, la nevoi și la durere... iar Unirea n-am făcut-o ca să asuprim pe alții, ci ca să putem suporta, împreună, răul lumii.

Românul nu-și duce patria pe talpa pantofului și nu spune: **patrie** decît locului unde îl așteaptă părinții și bunicii, neamul lui, care s-a petrecut prin veac.

Cînd Anul Nou scapătă peste culmea nopții, pe cerul patriei mele răsar doi Luceferi, dîndu-ne sens și speranță de viață, refăcînd, de fiecare dată, echilibrul precar al lumii. Este steaua lui Eminescu și cea a Unirii Românilor. Ne limpezesc orizonturile, ne ajută să trecem peste cumpenele destinului. Cu stele-făclii pe umeri, ca niște îngeri păzitori, drumul nostru în Istorie nu mai este pustiu!

Prof. dr. D. D. URSACHE

Cei din urmă pași pe pămînt românesc...

„În aceeași limbă Toată lumea plînge..."

Și Dumnezeu plînge, dar lacrimile Lui s-au transformat în fulgi de nea care îmbracă în alb întregul pămînt românesc îndoliat.

Maestre GRIGORE VIERU, pentru toți românii și pentru noi cei care te-am însoțit pentru ultima dată pe pămînt românesc, vei trăi veșnic. Dumnezeu ne-a iubit atît de mult căci ne-a dat bucuria să te cunoaștem.

Într-una din zilele lunii octombrie 2008, s-a scris la Școala Vînători - Neamț „ o filă de istorie". Elevii au trăit clipe unice în viață... l-au cunoscut și au vorbit cu cel care a luptat cu toate puterile sale pentru limba română, GRIGORE VIERU. Atîta emoție și bucurie, atîta sărbătoare a fost timp de două zile în compania maestrului Vieru încît mult timp vom mai trăi cu amintirile.

„M-au topit" copiii de la Ansamblul „Șezătoarea" cu cîntecele lor de suflet - acestea au fost cuvintele spuse printre lacrimi de MARELE ROMÂN GRIGORE VIERU. Dar și noi ne-am „topit" atunci cînd am auzit chiar din gura poetului poeziile pe care le-am învățat din manualul nostru: „Puișorii", „Limba română", „Frumoasă-i limba noastră" etc.

A fost un dialog adevărat cu poetul, o adevărată întrecere în a recita poeziile sale pe care le-am îndrăgit chiar din primii ani de școală.

Și apoi s-a prins maestrul în hora noastră românească și a dansat alături de elevi și a cîntat cu atîta foc cîntecele noastre de suflet.

„Basarabie română.
Hai să dăm mînă cu mînă !
Și-ți aducem peștitori, peștitori,
Sfîntul nostru tricolor !
Basarabie frumoasă
Te-așteptăm din nou acasă" .....

Ne-a invitat apoi să venim în Basarabia română să dăm un spectacol și să bucurăm și românii de dincolo de Prut.

Învățătoare, Angelica IAȚEȘEN
S.A.M. Vînători - Neamț

(Continuare în pag. 2)

Octombrie 2008, Vînători-Neamț

După trecut alegerile, s-a format coaliția majoritară, contrar tuturor previziunilor (PDL- PSD- 70%), s-a format chiar și un Guvern pe principii, criterii, algoritm politic și de funcții, dar problemele trîmbițate înainte de alegeri au rămas aceleași și tot nerezolvate. Cele două probleme grele au devenit și mai grele. Legea votată de Parlament și promulgată de președinte, privind creșterea salarială din învățămîntul preuniversitar, cu aplicabilitate de la 1 octombrie 2008 declanșează zi de zi noi și noi runde de dialog și negocieri între sindicaliști și guvernanți. De asemenea, și cea privind majorarea pensiilor cu 25% și, respectiv 50%, pentru gradele I și II de muncă. Vorbe bune și frumoase din partea partidelor de coaliție, din partea parlamentarilor și guvernamentalilor, dar NU SÎNT BANI.

Febra campaniei electorale a întunecat rațiunea cea dreaptă și promisiunile deșarte au triumfat din nou împotriva adevărului crud și dureros - agonizarea economiei românești pe fondul crizei mondiale.

QUO VADIS?

Ultima soluție a Guvernului lovește tot în cei săraci și lipsiți de posibilități materiale. De data aceasta în toate categoriile de bugetari, pensionari, cei mai mulți din domeniul învățămîntului. Ea prevede imposibilitatea cumulării pensiei cu salariul, deși peste 6500 de posturi didactice sînt ocupate de pensionari, iar posibilități de a fi ocupate de cadre calificate nu există. Consecințele vor fi foarte grave, sute de mii de elevi, mai ales din mediul rural vor fi lipsit de dreptul de a primi o instrucție și educație de calitate, la fel ca și ceilalți elevi ai țării. De fapt, Ordonanța a fost declarată neconstituțională. Dar din nou oamenii școlii în loc să-și pregătească lecțiile și să-și înnobileze sufletele cu dragoste și liniște, stau mereu într-o stare de încordare și surescitare, pentru a fi gata oricînd să iasă din nou în stradă, pentru a-și apăra drepturile și interesele.

Nu credem, totuși, că un președinte învestit cu votul întregii națiuni și un parlament ales în condiții similare ar fi în stare să-și anuleze propriile legi. Credem în dreptate și adevăr. Credem că nimeni nu poate construi nimic pe minciună, de aceea credem că legea va fi lege.

Ștefan CORNEANU

Frate Grigore,

Cu țara în gînd,
Despărțit între ore,
Mai stai doar un rînd,
Frate Grigore!

Cu Prutul neșters,
Din hărți mincinoase,
Mai stai doar un vers,
Mult-cuvioase!

Intra-vei în Rai
Acum, cînd treci vama.
În dulcele grai
Sărut-o pe mama!

Să-i duci lui Mihai
O vorbă de-acasă.
Credința să-i dai
C-om fi toți în casă.

S-avem ce ai vrut
Și-n veci ne rămînă
Un Rai fără Prut
Și limba română!

Nelu DUMBRAVA

În acest număr: ◆ ZIUA SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI ◆ EMINESCU LA ROMAN ◆ IADUL ETIC, IADUL ESTETIC ◆ RETROSPECTIVA ACTIVITĂȚILOR SLLICS NEAMȚ ÎN 2008 ◆ ÎN INSTANȚĂ PENTRU DREPTURILE DUMNEAVOASTRĂ ◆ ȘCOALA NEMȚEANĂ AZI ◆ UNIREA - UN VIS AL ISTORIEI ◆ IACA URMAȘII LUI SPIRU HARET! ◆ 2009 - AN ANIVERSAR ALBERT EINSTEIN ◆ ARENA DIN VERONA

LUCEFERI ÎN IANUARIE

Cei din urmă pași pe pământ românesc...

(urmare din pag. 1)

Au fost multe destăinuiri ale poetului atît la bibliotecа din comună, cît și în întîlnirea cu toți elevii școlii.Ne-a ascultat cîntecele noastre și mereu a plîns...

„Mi-au dat lacrimile ascultînd acești copii deosebiți, cu totul deosebiți, o spun cu sinceritate. Am plîns de multe ori în viață dar de trei ori am plîns cu adevărat: prima dată cînd am fost mic și eram pus la muncile casei, mama fiind văduvă și bolnavă. Aveam zece anișori cît aveți voi acum și aduceam lemne din pădure cu săniuța, slăbit după foamete, mi-era frig, opincuțele găurite prin troiene, plîngeam... A doua oară, am plîns cînd a murit măicuța mea. A treia oară am plîns acum, cînd v-am ascultat pe voi, chiar am plîns de bucurie, mi-am amintit de copilăria mea. Mă gîndeam că eu dacă aș fi avut învățători ca cei din Vînători - Neamț și cărțile voastre, aș fi ajuns un poet mare...”

Am zîmbit, bineînțeles, gîndindu-ne, cît de mare?

Nu vom uita „Imnul limbii române” pe care l-a scris și l-a cîntat de multe ori cu lacrimi, dar cu bucurie chiar dacă era obosit și bolnav.

L-am însoțit la Mănăstirea Neamț, unde în catedrala „Înălțarea Domnului” i-a fost decernat Premiul „Opera Omnia” al Serilor de Poezie de la Vînători Neamț, ediția a X-a. Apoi în Căminul cultural Mihail Sadoveanu a avut loc lansarea cărții „Taina care mă apără” scoasă prin strădania poetului vînătorean Daniel Corbu. Alături de preoți, monahi, elevii seminarului teologic, ofcialități din comună și din afară, am fost martorii unui moment unic din viața noastră.

Copiii din Ansamblul „Șezătoarea” i-au fost alături în tot pelerinajul pe meleagurile vînătorene. În ultima seară, cînd Fuego a cîntat cîntece pe versurile poetului Vieru, au primit un frumos cadou, un manuscris cu un cîntec compus în acele zile, special pentru ei și au fost rugați să-l învețe după ce vor primi și muzica tot de la maestru.

Vom aștepta mereu această melodie pe care ne-ai promis-o, distinse maestre !... De acolo din ceruri cîntecul nostru va fi cel mai frumos dintre toate cîte le-ai compus vreodată...

Dumnezeu să vă odihnească în pace...

Există frunze care nu cad, oricît de puternic ar fi vîntul; există clipe, oameni și fapte care nu se uită chiar dacă uitarea este o lege a firii.

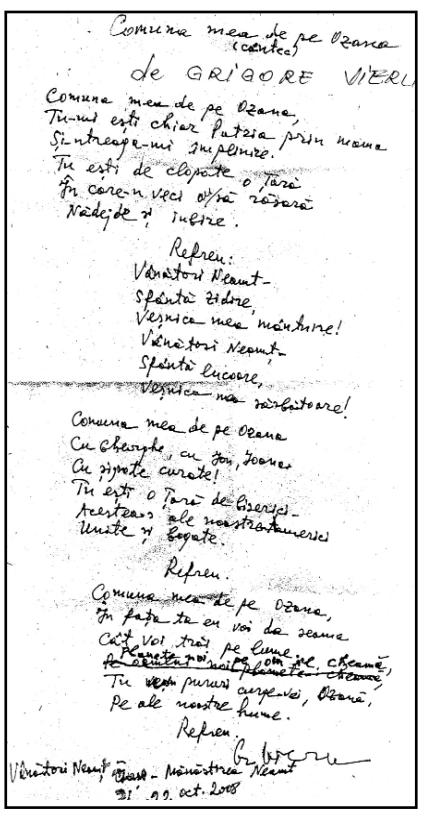
Comuna mea de pe Ozana
(cantec)
de GRIGORE VIERU
Comuna mea de pe Ozana,
Tu-mi ești chiar Patria prin mama
Și-ntreaga-mi împlinire.
Tu ești de clopote o țară
În care-n veci o să răsară
Nădejde și iubire.
Refren:
Vînători Neamț -
Sfîntă zidire,
Veșnica mea mărturie!
Vînători Neamț -
Sfîntă lucoare,
Veșnica mea rîvnitoare!
Comuna mea de pe Ozana
Cu cheotă, cu joc, joarnă
Cu zîmbete curate!
Tu ești o țară de iubiri -
teatrează, ale noastre tinereți
Unite și legate.
Refren.
Comuna mea de pe Ozana,
În fața ta eu voi da seama
Cît voi trăi pe lume ...
Tu vezi pururi arpegii, Ozană,
Pe ale noastre hume.
Refren.
Vînători Neamț - Mănăstirea Neamț
31 / 09. oct. 2008

ZIUA SPIRITUALITĂȚII ROMÂNEȘTI

Cu fiecare IANUARIE, sufletele românilor purificate de lumina tainică a nașterii Mîntuitorului Iisus și încărcate de speranță la trecerea într-un An Nou au bucuria de a rememora nașterea la 15 ianuarie a Domnului Eminescu- primul mare Mihai al Moldovei. Dacă lunile anului au suflet, atunci ianuarie este luna unui răsfățat suflet, cel al lui Eminescu.

Iată de ce, în fiecare ianuarie, la puțin timp după Botezul apelor acestui pămînt, avem datoria de suflet să ne amintim de cel care a fost numit “sfîntul preacurat al ghersului românesc”, deschizînd drum spre farmecul și mirajul poeziei, pentru că Eminescu se identifică în conștiința literară românească cu poezia.

Garabet Ibrăileanu îl numea “statuia vie a întregii nații”, Iorga, “pedagogul neamului” iar Octavian Goga l-a considerat “cea mai strălucită încarnație a geniului românesc, paznic suprem al sufletelor noastre”.

Nu am fost de multă vreme în Ipotești. Dar Agapia, Văratec, Humulești, Pașcani, Fălticeni, Mălini, Botoșani, Iași sînt tot atîtea repere moldave spre Eminescu. Gîndul spre Eminescu s-a repetat și se repetă, generații după generații. Și de fiecare dată-citindu-l- lucruri noi ni se dezvăluie sufletului și minții.

Și an de an, la ceas de ianuarie, cînd zăpezile se așază cu albul lor între dealurile moldave, pornim cu gîndul spre Eminescu, pentru “creșterea limbii românești și-a patriei cinstire”, avînd cu toții încredințarea că ziua de naștere a celui pe care “Țutea” l-a numit “Suma lirică de voievozi” este ziua “Spiritualității românești”.

Prof. Valerian PERCĂ

EMINESCU LA ROMAN

Printre miile de uși, ale miilor de ani ce vor veni, românii au o cheie cu care vor deschide veacurile și vor intra în ele cu fruntea sus, cu frunte de “Luceafăr”. “Avem în Eminescu pașaportul fără dată de expirare al românilor spre univers”, spunea un mare ierarh cărturar la o sută de ani de la moartea poetului.

Pașii Luceafărului au trecut și prin Roman. Cîtă cinste pentru vechea cetate a Mușatinilor! Și iată că orașul își adună astăzi pulberea de stele rămasă de pe urmele pașilor săi, strigîndu-i numele, pomenindu-i gîndurile.

Trupa lui Tardini Vlădicescu, pe care o urmărea cu pasiune, a plecat din Cernăuți spre Brașov la 17/29 mai 1864. Drumul străbătea latura vestică a Moldovei: Botoșani, Fălticeni, Roman, Focșani... La jumătatea lui septembrie în același an, trupa se va întoarce pe aceeași cale, urmînd să înceapă un al doilea turneu la 18/30 noiembrie 1864. Anul următor va călători din nou cu trupa de teatru de la Cernăuți spre Brașov, ajungînd în orașul transilvan la 3/15 ianuarie 1865. Va fi trecut din nou prin Roman. Avea doar 15 ani, pe atunci...

Mai tîrziu prietenia poetului cu romașcanii V. Gh. Morțun, Petru Th. Missir și alții îl va atrage din nou la Roman. În cei doi ani cît a fost revizor școlar pentru județele Iași și Vaslui a primit delegație să inspecteze și Școala nr. 1- de fete- din Roman. Din raportul întocmit cu acest prilej, la 26 martie 1876, Eminescu surprinde lipsurile materiale existente aici, precum și slaba organizare și pregătire metodică din învățămîntul acelor vremuri. El menționează, de asemenea că frecvența era slabă, că la clasa a II-a “citirea mergea binișor, toate celelalte obiecte însă rău. La aritmetică, nu sunt sigure în numerațiune și înmulțire.

Revizorul școlar critica lipsurile semnalate în predarea gramaticii, la care “copilele știu numai unele definițiuni, nu însă

cunoștință vie și curată a părților cuvîntului”. El combate, de asemenea, “învățătura pe de rost”- învățămîntul mecanic ce caracteriza școala. Dar acest fapt nu era o particularitate, deoarece, conchide Eminescu “învățămîntul mecanic este cel mai general în școlile noastre, de vreme ce lipsa de cunoștințe e, asemenea generală”.

Despre starea învățămîntului romașcan din acea vreme (sec. XIX) aflăm importante detalii dintr-un memoriu întocmit de către George Radu Melidon (el însuși fiu al urbei), intitulat: “Starea școlilor din Moldova”, apărut la Iași la 11 ianuarie 1862. Același autor va publica ulterior, tot la Iași, la 5 octombrie 1870, în “Secolul”, poezia “Eminentul poet Eminescu”, fiind printre primii oameni de cultură din țară care a intuit geniul poetului.

Pagini cu adevărat semnificative din opera lui V. Gh. Morțun sînt amintirile legate de vizitele pe care marele poet le-a făcut “la Roman, unde locuia pe Strada Mare (astăzi Ștefan cel Mare), într-o casă boierească”. Morțun organizează în oraș și un cenaclu literar în casa fostului său învățător Nanu.

Una din vizitele lui Eminescu la Roman este cea din penultimul an al vieții sale- 1888- eveniment consemnat în “Addenda” la volumul “Proză. Versuri” sub îngrijirea lui Florin Radu: “Vasilică scrisese că vine cu Eminescu și că o să ia masa cu noi. Într-adevăr, pe înserat, cînd toți cei pomeniți mai sus și cu cucoanele lor și alții erau în păr, am văzut pe Morțun deschizînd portița de la cerdac și poftind pe un domn potrivit și bine legat. Mai tîrziu nu mi-am putut dezlipi ochii de la omul acela care, cam sfios și stingherit, stătea între tata și Vasilică Morțun. Era Eminescu. Om frumos. Avea părul negru ca abanosul și lucios. Mustața groasă, fruntea boltită, fața albă, smeadă și trasă. Părea trist ori bolnav. “Uită-te bine la dumnealui- i-a spus gazdei Morțun- și să nu uiți norocul de a-l fi cunoscut. E domnul Mihai Eminescu, cel mai mare poet al țării noastre și om tare învățat...”

Va mai trece un an după acest popas la Roman și Eminescu va poposi între stele, devenind “Luceafărul” românilor. Eminescu este darul românilor făcut Universului. El și-a ales limba românească pentru a putea spune lumii ceva despre frumusețea originară. Aștrii îl salută, seară de seară, cînd apare, iar și iar, pe bolta noastră românească.

Să fim fericiți că îl avem pe Eminescu. În anii ce au trecut de cînd el s-a prefăcut a pleca, s-a adăpostit în fiecare dintre noi. El e în noi și noi în el, ca într-o cuminecare. “El este tot ceea ce este noi în noi”, a spus, axiomatic, Nichita Stănescu.

Lector univ. dr. Florin ȚUȘCANU
Protopop de Roman

Note de lector:

IADUL ETIC, IADUL ESTETIC

de Adrian ALUI GHEORGHE

Cea mai recentă cartea a lui Adrian Alui Gheorghe, cu titlul menționat mai sus (Ed. „Timpul”, Iași, 2008) stîrnește interesul cititorului de la cele trei note liminare (v. manșetele interioare și coperta a IV-a), care conțin, ideile esențiale din acest volum, alcătuit din răspunsurile conținute de treisprezece interviuri acordate de-a lungul anilor «prietenilor» care «l-au chestionat» (1999-2008) și la cele nouă anchetele realizate de către unele reviste (2006-2008).

Cea mai consistentă parte a cărții, cea care conține dialogurile, este precedată de un text ce conține o întrebare care l-a preocupat și îl preocupă pe Adrian Alui Gheorghe și care își va găsi multe răspunsuri pe parcursul celor aproape trei sute de pagini: „...ce face scriitorul cu omul din el? Sau ce face omul cu scriitorul din el?”

Autorul consideră aceste dialoguri „eseuri «interpretate»”, dar, citite cu atenție, indiferent cine le-a provocat, sunt dialogurile lui Adrian Alui Gheorghe cu sine sau, cum spune chiar el, „dialoguri între «eu» și «tu»”, rezultat al „unei crîncene lupte interioare, simbolică și lucidă” a individului. Acest text este doar o introducere în amplul rechizitoriu la adresa societății românești din ultimii cincizeci de ani ai secolului trecut și din primii ani ai mileniului trei, cu referire, în mod special, la cultura română actuală pe care o amendează calificînd-o ca fiind una „a dezordinii. Nealeasă. Fals idolatră. (...) aculturală, amorală și atemporală”. Cauze? Lipsa „cultivării valorii” și „excesul de etichete”, „mărfurile literare” fiind expuse „ca într-un talcioc de mahala”. Factorii care contribuie la această stare de lucruri, conform autorului, sunt mai mulți, inclusiv cititorul care „pare să nu mai aibă nici un cuvînt de spus”, deoarece „în vremurile noastre, însă, nimeni nu a demonstrat că literatura ar mai fi bună la ceva”, iar „școala, ultima redută a culturii, e mai nevolnică decît un zid de lut forfecat de șoareci și vînt”. Parcă, vrînd să ne consoleze, autorul ne spune că fenomenul nu e nou, în sprijinul afirmației, citează dintr-un text de la 1904 al filosofului și moralistului Constantin Rădulescu-Motru (v. pp. 9-10).

Cartea „Iadul etic, iadul estetic” conține trei părți: I. - „Un broscoi tulbură apa” (interviuri, o anchetă și un text cu titlu ce a fost împrumutat acestui compartiment); II. - „Cititorul de consum” (dialoguri și anchete); III. - „Pipa domnului Smith sau Deriziunea care ne mănîncă”, amplu eseu care sintetizează afirmațiile din primele două părți, adăugînd și alte constatări, idei, reflexii. Eseul are un moto inspirat și sugestiv: „Dacă printr-o calamitate poporul român ar dispărea și ar veni alții pe acest pămînt, s-ar transforma tot în poporul român.” (Mircea Vulcănescu)

La începutul cărții, la sfîrșitul părții a doua și în întreaga parte a treia, Adrian Alui Gheorghe, fără să fie intervievat, răspunde unor întrebări, care, parcă, ar fi dorit să-i fie adresate, sau i-au fost adresate, dar acum, la alcătuirea volumului, crede că mai are ceva de adăugat pentru a lămuri mai bine sintagma „iadul etic, iadul estetic”. Volumul conține citate decupate de autor dintr-un bagaj livresc bogat și bine alcătuit în timp, ajutînd cititorul „umblat pe aceleași cărări” să-și reamintească de propria zestre sau punînd la dispoziția celui aflat la început de drum o bibliografie cu lecturi esențiale.

Cartea pune la dispoziția curioșilor date importante din biobibliografia lui Adrian Alui Gheorghe (data și locul nașterii, anii copilăriei, debutul absolut și cel editorial, precum și multe dintre avatarurile devenirii sale ca scriitor, mai ales „umilințele” ce le-a suportat din partea editorilor pe care-i consideră „zerouri culturale”).

Cititorul este surprins în mod plăcut de faptul că Adrian Alui Gheorghe, ajuns la jumătatea vieții (el are în vedere că Noe a trăit o sută de ani), este conștient de valoarea operei sale de pînă acum, considerînd că numai apreciind valoarea celorlalți „poți dezvolta în tine simțul unei corecte autoevaluări”, și fiind convins, că „doar proștii se tem de inflația... de valori”. Pot fi descoperite și unele sentințe tranșante („Autorul român, fie el clasic, post clasic, modern sau chiar postmodern pare a fi un altoi rebel pe un vrej european...”; „Un Fănuș Neagu ar fi putut fi un Marquez al Europei, așa n-a rămas decît acea mare promisiune neîmplinită”; mai sunt și altele și mai și.) pe care nu se sfiește să le facă, cu riscul de a provoca dezaprobarea colegilor de breaslă, convins că „tăcerea este, în cele mai multe cazuri, complicitate cu răul din jur.”

Constantin TOMȘA
(continuare în numărul viitor)

RETROSPECTIVA ACTIVITĂȚILOR SINDICALE - 2008

S-a încheiat încă un an plin de evenimente, marcat de numeroase accente în clar - obscur ce ne-au conturat direcțiile de acțiune sindicală. Este momentul să derulăm principalele cadre ale agendei sindicale 2008 pentru a putea proiecta viitorul calendar sindical, la completarea căruia puteți contribui și dumneavoastră cu propuneri, sugestii, idei.

19 decembrie 2007

- PICHETAREA GUVERNULUI pentru adaptarea în Parlament a măririi cu 10% a salariului de bază pentru personalul didactic cu gr. II, definitivat sau debutanți.

Ianuarie - aprilie 2008

- adunări generale de alegeri la nivelul grupelor sindicale din fiecare unitate școlară cu personalitate juridică din județul Neamț.

Martie 2008

- participare la schimbul de experiență organizat de F.S.L.I în colaborare cu SINDICATUL NAȚIONAL DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SECUNDAR din FRANȚA (S.N.E.S).

- seminar „ REVENDICĂRI ȘI NEGOCIERI" organizat la Predeal în perioada 3 - 7 martie 2008.

- elaborarea lucrării „ GHIDUL LIDERULUI DE SINDICAT" (coautori).

- participarea la schimbul de experiență între conducerile C.S.D.R și Confederația Sindicatelor din Egipt.

3 - 7 aprilie 2008

- participarea la EUROMITINGUL organizat de CONFEDERAȚIA EUROPEANĂ A SINDICATELOR , la LIUBLIANA - SLOVENIA.

21 - 25 mai 2008

- participarea la PROGRAMUL DE PERFECȚIONARE „ DIMENSIUNILE ÎNVĂȚĂRII" organizat de Departamentul Învățământ preprimar și primar al FSLI.

Iunie 2008

-organizarea Conferinței Județene de bilanț și alegeri a Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț.

-alegerea organelor de conducere

-organizarea departamentelor din cadrul Consiliului Județean al S.L.L.I.C.S Neamț.

-elaborarea STRATEGIEI privind activitatea organizației în următorii cinci ani.

Iulie - august 2008

- soluționarea cererilor de bilete odihnă și tratament.

Septembrie 2008

-participarea la negocierile FSLI - MECT privind indexările pentru 2008 - 2009

-întîlnirea cu liderii organizațiilor sindicale pe zone.

-Lansarea „ GHIDULUI LIDERULUI DE SINDICAT", Iași ,5 septembrie 2008.

Octombrie 2008

-organizarea „ Zilei Mondiale a Educației" (5 octombrie) în Piatra Neamț și Roman.

-București 15 octombrie, MITING DE PROTEST pentru nerespectarea Legii 221/ 2008 ce prevede majorarea salariilor din învățământ.

-Intervenții în Comisia de Dialog Social.

Noiembrie 2008

-participare în delegația FSLI care depune PETIȚIE împotriva Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 136 / 2008 și OUG nr. 151 / 2008 la Parlamentul European de la Bruxelles.

-21 - 23 noiembrie, participare la SEMINARUL DE FORMARE TINERI LIDERI pe tema „ Drepturi sindicale" organizat de C.S.D.R și Fundația „ Friedrich Elbert", la Sinaia.

Decembrie 2008

-pregătirea negocierilor noului CONTRACT COLECTIV DE MUNCĂ LA NIVEL DE RAMURĂ ÎNVĂȚĂMÂNT.

-DEZBATERI pe tema CRITERIILOR DE EVALUARE A CADRELOR DIDACTICE.

Gabriela GRIGORE
Secretar general al S.L.L.I.C.S - Neamț

ÎN INSTANȚĂ, PENTRU DREPTURILE DUMNEAVOASTRĂ

Suntem obișnuiți, cînd auzim de sindicat, să ne gîndim la nemulțumirile, la drepturile noastre, la modul în care putem să obținem ceea ce ne dorim. Atunci cînd drepturile ne sunt încălcate ne îndreptăm privirea spre liderii noștri și întrebăm: CE A FĂCUT SINDICATUL PENTRU NOI, PENTRU PROTECȚIA NOASTRĂ?

Iată motivul pentru care îmi propun să vă prezint astăzi o parte din activitățile SINDICATULUI ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ ce au avut ca principal scop RESPECTAREA ȘI APLICAREA LEGISLAȚIEI în vigoare privind învățămîntul.

Este cunoscut faptul că metodologiile de aplicare a legilor după care funcționăm au dat posibilități de interpretare și - pentru că întotdeauna interpretările au fost în defavoarea salariaților - am fost nevoiți să solicităm instanțelor de judecată rezolvarea acelor situații.

În anul 2008, SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ a avut pe rol 7 procese, unele finalizate altele în curs de judecare. Asfel, prin:

- DOSARUL 43/103/2006 și 289/103/2008 se solicita "Reducerea normei didactice de predare a învățătorilor, educatorilor, institutorilor, cu vechime mai mare de 25 de ani și grad didactic I, cu 2 ore săptămînal, fără diminuarea salariului (art. 45 din Legea 128/1997)". Ambele procese au fost finalizate cu hotărîri judecătorești definitive, executorii și irevocabile în favoarea salariaților, de prevederile cărora a beneficiat un număr de 869 cadre didactice din 126 unități școlare;

- DOSARUL 5095/103/2007 a vizat "Aplicarea contractului Colectiv de Muncă Unic la Nivel Național pe anii 2007 - 2010" privind salariul minim brut pentru angajații cu studii superioare, din 157 unități școlare, dar acțiunea a fost respinsă de CURTEA DE APEL BACĂU;

- DOSARUL 4204/103/2008 are drept cauză "Acordarea tranșelor suplimentare de vechime, pentru cadrele didactice cu o vechime de 30, 35 și 40 ani de activitate în învățămîntul preuniversitar (art. 50, alin. 1 și 2 din Legea nr. 128/1997). Se constituie parte în proces 1786 cadre didactice din 148 unități școlare. Această acțiune se află pe rol, ultimul termen de judecată 09.01.2009;

- DOSARUL 2432/103/2008 solicită acordarea sporului de 15% pentru condiții periculoase sau vătămătoare, personalului didactic auxiliar (bibliotecar, documentarist, redactor) conform art. 51 alin. 3 din Legea nr. 334/2002, republicată cu modificările și completările ulterioare. Procesul se află pe rol, ultimul termen de judecată, 16.01.2009.

- DOSARUL 3091/103/2008 formulează cerere de chemare în judecată a Consiliului Local PÎNCESTI pentru nerespectarea Legii 128/1997 cu modificările la zi - art. 14, alin. 3 - 3 (1) prin Legea 108/19.04.2007, privind decontarea cheltuielilor de transport (navetă) la și de la locul de muncă în localitatea de reședință. Proces pe rol, ultimul termen 23.01.2009.

- Nerespectarea Legii 221/2008 care prevede majorarea salariilor cadrelor didactice prin modificarea de la 1 octombrie 2008 a coeficientului de multiplicare de la 299,933 la 400, reprezintă motivul pentru care în 12 decembrie 2008 SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ a depus la TRIBUNALUL NEAMȚ cerere de chemare în judecată în numele a 5897 cadre didactice din 151 unități școlară arondate la 82 consilii locale prin care se solicită calculul și plata diferențelor de drepturi salariale neacordate începând cu 1 oct. 2008, actualizate în funcție de coeficientul de inflație, pînă la data efectivă a plății. Indiferent de deciziile politice ce vor urma, SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ își va menține acțiunea în instanță pînă la soluționare.

Secretar general al S.L.L.I.C.S.Neamț,
Gabriela GRIGORE

PROMISIUNEA - INSTRUMENT ELECTORAL

La noi, la porțile Orientului, promisiunea este un simplu act, care nu trebuie și nici nu este luat în serios de cei cu picioarele pe pămînt. Particulară sau publică, ea nu leagă nici material, nici moral pe cel care o debitează, conștient de impactul ei psihologic și mai puțin practic. Valoarea specială a promisiunii se manifestă în toată grandoarea ei, la vreme electorală, cînd demagogia devine cod de comunicare. Curioasă rămîne atitudinea alegătorilor, care acceptă jocul pervers al delirului verbal și îi dau curs de fiecare dată. De ce? Din naivitate sau autoiluzionare? Cert este că cei care vor să ajungă la putere se amuză de vorbeștiind de la bun început că nu vor face niciodată ce spun dar animați de entuziasm- "vibrează" la cauza interesului public și a nenorocirilor țărișoarei noastre.

La fel s-a întîmplat și în 2008, spre sfîrșitul anului, în acest domeniu al interesului electoral, educația avînd, desigur, aici, o poziție prioritară. Școala are sub arcadele sale cîteva sute de mii de cadre didactice, mai multe milioane de părinți, sensibili la făgăduieli, toți cu drept de vot. Fiecare echipă (să nu zic "partid") s-a suit la tribuna propagandei pentru a momi masele cu fraze despre noile perspective, despre viitorul european, angajamente față de educație, despre valoarea și importanța ei. Texte precum: "Școala va fi prioritatea zero dacă ajungem la guvernare", "din prima secundă vom aplica legea privind majorările salariale...", "noi întotdeauna am fost preocupați de binele învățămîntului", au curs de-a valma într-un fluviu nesfîrșit. Au țipat și unii și alții, pentru că noi "dăscălimea", nu am încetat să-i aplaudăm și să le băgăm voturi în urnă. Și au ajuns la guvernare și "unii" și "ceilalți", rostind vorbe sonore și promisiuni, pentru ca după un timp foarte scurt, să uite tot imediat ce s-au văzut învestiți cu demnități publice. La fel vor face și data... viitoare. Dar ce importanță are? Poporul, spre deosebire de ei, are răbdare, acordă la nesfîrșit circumstanțe atenuante, uită și iartă. Profesorii sînt incorigibili. Peste o vreme, cei care ne-au dus cu vorbe la tîrgul de momeli și înșelăciuni vor veni din nou, proaspeți și optimiști, ne vor propune un viitor luminos, promisiunile vor ține de domeniul trecutului, depășite azi de priorități mai mari iar noi, cei care slujim învățămîntul românesc, vom trăi în continuare condiția umilitoare de a fi obiect de licitație la taraba politicii.

Minodora LEMNARU
lider sindical- Roman

ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII

REVISTA PRESEI LITERARE

Poetul Nichita Danilov, într-un dialog cu Dumitru Augustin Doman de la revista **ARGEȘ, nr. 12/2008**, afirmă că cenaclul Junimea de la Iași nu a avut nici o influență aspra formării sale ca scriitor și nici asupra altor poeți ieșeni: "Noua Junimea de la Casa Pogor a avut, după opinia mea, un rol modest în acest sens. Fără București nu ne-am fi impus. În ce mă privește, nu prea mă înghesuiam să merg pe la Pogor, cum nu mă înghesui nici acum. Cenaclul Junimea nu a avut nici un rol în formarea mea. M-am format bătând în lung și în lat Iașii, disecînd firul în patru. M-am format citind enorm de multă literatură între patru pereți ai camerei unde locuiam, și m-am format discutînd cu tine și cu alți doi-trei tineri, în contradictoriu, diverse subiecte literare. M-am format mai degrabă la Rarău și Corso sau chiar la BJATM, unde am lucrat, înconjurat de maldăre de fiare, ca economist. Liviu Ioan Stoiciu nu datorează nici el nimic Noii Junimi, și nici Cassian Maria Spiridon, care a fost privit acolo ca un paria. Despre restul n-aș putea spune mare lucru. Poate Lucian Vasiliu, Mariana Codruț, Dan Movileanu, e posibil ca ei să se fi format la Noua Junime. Ei erau stîlpii cenaclului. De altfel, criticul literar Daniel Dimitriu, mentorul Junimii, m-a primit cu multă rezervă".

● Despre "Cartea anului 2008", dar și despre necesitatea istoriilor literare în general, discută cu criticul literar Eugen Negrici ziarista Victoria Anghelescu în **ADEVĂRUL LITERAR ȘI ARTISTIC** din 7 ianuarie 2009: "O istorie a literaturii nu este, dar un adjuvant al oricăror inițiative de acest soi ar putea fi. Pe post de ceas deșteptător, de aparat de semnalare a inflației epitetelor, de instrument de calibrare și recalibrare, cartea și-ar avea locul pe masa de lucru a autorilor de istorii. Și nu numai de istorii literare. Mecanismul psihologic al compensării-idealizării se pune la fel în mișcare și cu aceleași consecințe în toate domeniile culturale. Am publicat exact acum două decenii o "Sistematică" a poeziei. Într-un fel și cartea aceasta este o sistematică, o sistematică a iluzionării. - Mai sunt actuale istoriile literare într-o perioadă în care în Occident s-a renunțat de mult la asemenea proiecte industrioase cu un singur autor și sunt preferate dicționarele și enciclopediile, în timp ce la noi, în ultimele două decenii, genul a fost resuscitat? - Ca să nu spun că sunt anacronice, voi zice că nu mai sunt actuale. Ultimele întreprinderi de acest fel de la noi indică limitele fizice ale autorilor lor. Postura lor e psi-hanalizabilă, căci e imposibil să nu ne gîndim la puterea de hipnoză și de înrâurire în timp a modelului Călinescu. Cei ce s-au înhămat la o asemenea muncă nutresc idealuri mărețe și vise de continuatori. Numai că această strădanie a lor nu a luat în calcul două elemente. Nu a ținut seama de faptul că G. Călinescu, la 1941, se afla în fața unei producții literare românești nu într-atât de bogate încât să nu poată fi acoperită și de faptul că înaintașul ce le-a stârnit ambiția avea geniu".

● De citit neapărat un dialog memorabil acordat de Doina Cornea lui Adalbert Gyuris în **CONVORBIRI LITERARE nr. 12/2008**. La întrebarea dacă a meritat sacrificul ei din perioada anilor 80-90 ai secolului trecut, ea răspunde: "în primul rînd a meritat că au fost cîtiva oameni în țară cărora le-am dat efectiv sperantă. Afirm acest lucru, că, după 1990, au venit la mine si mi-au spus: „Doamnă va mulțumim că ne-ati dat nădejde!". Că majoritatea românilor n-au recepționat nimic din textele mele e o altă problemă. Dacă doi oameni sau unei persoane, prin cele 31 de texte le-am dat o fărîmă de speranță, eu zic că a meritat. Apoi a meritat și pentru mine, pentru că acești ani de luptă m-au format. Eu m-am format în acești ani și în continuare mă formez. în fiecare zi un om are ce învăța și forma. Dacă o persoană a învățat din experiența mea: e bine! Chiar dacă nimeni n-ar fi învățat nimic, eu am învățat multe. Ce ar trebui neapărat să facă un OM într-o zi, în fiecare zi? în general să-și propună să rămînă el însuși de dimineață pînă seara. Să nu-și trădeze propriile aspirații, însă trebuie să aibă acele aspirații. în al doilea rînd, avem obligația ca în fiecare zi să năzuim să devenim ființe umane și să ne ridicăm spiritual. Dacă în fiecare zi facem un lucru bun putem să dormim liniștiți. Făcînd un lucru bun facem un serviciu altora și, implicit, și nouă. Dacă a venit cineva la mine să-și ceară iertare? Nu, n-a venit nimeni, nici n-am așteptat să vină cineva să-si ceară iertare. Dimpotrivă, după 1990 m-au făcut mincinoasă. Unii au spus că nu m-au bătut. Eu nu am cum să dovedesc, acum, că m-au bătut. Am avut certificat medical în care era scris că am vînătăi, toate leziunile pe care mi le-au provocat. însă nu știu unde e acest certificat, cred totuși că mai am o copie. Am trimis atunci la radio „Europa Liberă". Din păcate unii oameni uită și preferă să „arunce cu pietre", e mult mai ușor. Asta e".

OCHELARIST

Va fi grevă generală?

Cadrele didactice nemțene ar putea evita o grevă generală, datorită faptului că Sindicatul din Învățămînt Neamț a înaintat acțiune în instanță pentru punerea în aplicare a legii 221 privind creșterile salariale. "La Neamț, s-ar putea să nu ajungem la această formă de protesc, prin grevă generală. Nu știu ce se stabilește la Federație. Dar noi avem deja acțiune în instanță pe legea 221 privind creșterile salariale. Astăzi (20 ianuarie n. red.) am primit citația, cu termenul 13 februarie. Practic, noi ne judecăm, nu ar fi nevoie să facem grevă. Dar, repet, totul depinde de ce se va stabili la nivelul Federației. Pentru că Neamțul nu este singurul județ care a înaintat acțiune în instanță. Să vedem cum va decurge și procesul", a declarat Gabriela Grigore, consilier al Biroului Operativ al Sindicatului din Învățămînt. Oricum, o decizie finală în acest sens va fi luată abia după consultările de la București. "Încă se discută contractul colectiv de muncă, măririle salariale. Nici măcar nu am făcut ședință de birou sau de colegiu național. Greva începe în momentul în care Ministerul de Finanțe nu va aproba bugetul Educației. Ministerul Educației a trimis propunerea de buget la Finanțe, cu acordarea a 6% din PIB. Este posibil ca Finanțele să nu acorde acest procent, iar atunci noi vom porni acțiunile. Noi putem relua protestul, direct cu greva generală. Noi doar am suspendat conflictul, cu greva de avertisment, nu l-am încheiat. Sperăm să nu ajungem, totuși, la grevă generală. Menționez că am strîns semnături de la aproximativ 60% dintre sindicaliștii nemțeni, pentru începerea grevei generale. Dar vom face un nou referendum, dacă vom ajunge la situația de grevă generală. Data trecută și-au dat acordul în jur de 4500 din cei 8000 de sindicaliști", a mai spus Gabriela Grigore.

ECO-ART la Horia

Școala cu clasele I-VIII din comuna Horia, împreună cu Centrul Carpato-Danubian de Geologie București și cu Agenția de Protecție a Mediului Neamț, a invitat toți copiii să participe la un concurs intitulat "ECO-ART", în cadrul Proiectului "Continuarea tradiției prin reciclare-creatoare".

Concursul se adresează elevilor creativi din învățămîntul preșcolar, primar și gimnazial. Manifestarea este structurată pe 3 secțiuni: mărțișor, felicitări de Mărțișor sau de Ziua Femeii și produse de artizanat. Toate obiectele confecționate de tinerii ce doresc să se încrie la acest concurs trebuie să fie realizate exclusiv din materiale reciclabile. Printre obiectivele concursului se numără: însușirea noțiunilor de "deșeuri" și "materiale refolosibile"; crearea unui sistem integrat de colectare selectivă, gestionare și valorificare a deșeurilor refolosibile, eficient din punct de vedere ecologic și profitabil economic; valorificarea materialelor refolosibile în cadrul orelor de "Abilități practice" și "Educatie tehnologică" în ciclul primar; creșterea gradului de conștientizare a copiilor privind problemele de mediu.

Trebuie menționat că taxa de participare la concurs este de 10 lei pentru fiecare lucrare trimisă. Suma va fi folosită pentru premierea câștigătorilor, editarea diplomelor, amenajarea expoziției, inscripționarea CD-urilor, expedierea premiilor. De asemenea, cei care doresc să participe la concurs, trebuie să depună lucrările și taxa (chiar și prin poștă), la școala din Horia, pînă la 1 martie.

Avem puțini profesori pensionari

Dacă nu ar fi fost declarată neconstituțională, ordonanța prin care pensionarii nu mai pot beneficia, cumulativ și de un salariu, nu ar fi afectat foarte mult învățămîntul nemțean. În județul Neamț nu sînt decît 39 de profesori pensionari cu normă întreagă. Ceilalți, în jur de 100, erau plătiți și pînă acum la oră. Gabriel Ploscă, liderul Sindicatului din Învățămînt Neamț, spune că numărul mic de pensionari cu normă întreagă nu avea cum să afecteze sistemul educațional: "Nu cred că poate fi o problemă pentru învățămînt. Acest act normativ a fost dat într-un cadru general. Sigur că ar fi avut efecte și în învățămînt, dar în acest sistem nu avem atît de mulți pensionari care cumulează salariul cu pensia. Avem mai mulți care sînt plătiți în sistem de plată cu ora".

Absențe mai puține

Numărul absențelor adunate de elevii nemțeni în luna decembrie a anului trecut a scăzut la 35.141, față de peste 96 de mii, cît adunaseră în noiembrie. Asta nu înseamnă că elevii au fost mai atrași în ultima lună a anului de băncile școlilor, ci doar că a fost o lună în care s-a învățat mai puțin. Au fost liberi de Ziua Națională, apoi vacanța de sărbători. Am putea spune că situația este chiar alarmantă. În noiembrie, absențele fuseseră "strînse" de 3484 elevi, în timp ce în decembrie, performanța a fost realizată de numai 1603 elevi. În schimb, rămîne constant numărul elevilor care nu s-au prezentat în acest an școlar la unitatea de învățămînt nici măcar o oră, respectiv 987. În noiembrie, erau 990. Cei 3 elevi în minus nu au revenit la școală, după ce au lipsit cîteva luni, ci pur și simplu au anunțat că se retrag din sistemul educațional. Cel mai probabil, în cazul acestor 987 de elevi putem vorbi despre abandon școlar în loc de absenteism, mulți dintre ei plecînd cu părinții în străinătate. Numai că acești elevi nu și-au rezolvat situația școlară, nu au anunțat că se retrag de la cursuri, caz în care ei nu își pot continua studiile nici în afara țării. Iar ei figurează în catalog, li se pun absențe, motiv pentru care și suma totală a absențelor adunate de elevii nemțeni este atît de mare.

Trebuie menționat că absențele din decembrie au fost contabilizate la 1603 elevi (printre care se numără și cei cu abandon școlar), aceștia reprezentînd 2,27% din totalul de 70330 de elevi înscriși. De asemenea, în statistica absențelor realizată de Inspectoratul Școlar au fost incluși doar elevii care au înregistrat peste 10 absențe nemotivate.

Înscrierile la grădinițe

Inspectoratul Școlar a anunțat perioada în care se vor face înscrierile pentru ocuparea locurilor din grădinițele din județul Neamț pentru anul școlar 2009 - 2010: 15 mai - 15 iunie 2009. Deși părinții au la dispoziție o lună pentru a găsi un loc la grădiniță pentru copil, este recomandat ca înscrierile să se facă în prima perioadă a acestui termen anunțat de ISJ. Altfel, există riscul ca la grădinițele din apropierea domiciliului să se ocupe toate locurile.

"Unitățile școlare vor transmite părinților obligația înscrierii cu prioritate a copiilor ce locuiesc în apropierea grădinițelor, în limita locurilor disponibile și în acord cu planul de școlarizare. În acest sens și pentru asigurarea transparenței privind procesul de înscriere în învățămîntul preșcolar, fiecare unitate va afișa, începînd cu 1.05.2009: perioada de înscriere, propriile criterii de departajare a dosarelor, precum și graficul derulării acestor etape (finalizarea înscrierilor, analizarea dosarelor, termen de contestații, afișarea rezultatelor în urma contestațiilor). Periodic, în intervalul 15.05 - 15.06.2009, se vor actualiza informațiile privind locurile disponibile. Cererile nesoluționate vor primi răspuns motivat, în scris", a declarat inspectorul școlar gerenal, Mihai Lăcătușu. În condițiile în care se va actualiza zilnic lista cu locurile disponibile în grădinițe, este evident că principalul criteriu de înscriere va fi "primul venit, primul servit". În Piatra Neamț nu sînt mari probleme în ceea ce privește asigurarea locurilor pentru copiii preșcolari. În schimb, în fiecare an au fost probleme din acest punct de vedere în zona Tîrgu Neamț.

"Consumi pînă te consumă"

Clasa a XI-a B de la Colegiul Național "Petru Rareș" a obținut locul I pe țară în cadrul Campaniei sociale pentru liceeni "Alcoolul nu te face mare". Proiectul cîștigător al elevilor a fost intitulat "Consumi pînă te consumă". "Concursul "Alcoolul nu te face mare" este înscris în calendarul activităților educaționale ale MECT. La concurs au participat cu proiecte elevi liceeni din toată țara. "Inspectoratul Școlar Județean Neamț felicită elevii și cadrele didactice de la Colegiul Național "Petru Rareș" pentru calitatea proiectului cîștigător în cadrul acestui concurs", a declarat Mihai Lăcătușu, inspectorul școlar general.

Însă campania nu s-a încheiat aici, aceasta fiind doar o etapă. La Iași a fost organizat un curs de formare a cadrelor didactice din zona Moldova, iar acestea au avut obligația să transmită cele învățate în școli, la orele de dirigenție. În funcție de numărul de clase la care a fost implementată campania, profesorii respectivi au primit diploma de ambasador. Iar cei care se vor implica în continuare în această campanie vor primi diploma de master. Aceleași etape sînt și în cazul inspectorilor școlari care vor coordona implementarea proiectelor în județe. La fel ca în cazul elevilor, cei mai buni inspectori de la nivel de țară vor beneficia de un premiu.

ASOCIAȚIA ÎNVĂȚĂTORILOR NEAMȚ

Vă informăm că în ziua de 5 februarie 2009, orele 11,00 va avea loc la sediul asociației, sala de ședințe, Adunarea Generală a Asociației Învățătorilor, cu următoarea ordine de zi:

1. Raport de activitate pe perioada februarie 2007- 2009;

2. Raportul Comisiei de Cenzori pe aceeași perioadă;

3. Modificări la Statutul Asociației;

4. Programul de obiective și activități pe perioada următoare;

5. Alegerea noilor structuri de conducere;

6. Diverse.

Invităm pe această cale pe toți membrii asociației să fie prezenți la adunare.

Asociația Învățătorilor Neamț

Au fost zilele Colegiului Național de Informatică

Colegiul Național de Informatică a aniversat, la finele lunii decembrie, 40 de ani de la înființare instituției de învățămînt. Manifestările dedicate acestui eveniment s-au desfășurat în perioada 15-19 decembrie 2008. Elena Genoveva Irimia, directorul acestei unități de învățămînt ne-a declarat: "Patruzeci de ani reprezintă o vîrstă a maturității, a împlinirii, a bilanțului de reușite și gînduri înfăptuite, dar și un moment în care se fac planuri de viitor. Parcursul acestora a consolidat dorința de a deveni cei mai buni, cei mai moderni, de a contribui la desăvîrșirea unor idealuri, dar mai presus de orice- de a modela OAMENI". Într-o încercare de definire a profilului psihologic al colegiului, dumneaei a adăugat: "Cine sîntem? O familie care unește experiența și devotamentul profesorilor cu spiritul inovator și curajul tinerilor. Sîntem unul din pilonii educației din țară, din fiecare familie ce alege să păsească cu noi, dincolo de cunoaștere, dincolo de esențe și provocări, umăr lîngă umăr, în marea încercare de a reuși, atît în plan social, personal, dar, mai ales, profesional".

Marius GHEGHICI

EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ-DISCIPLINĂ A VIITORULUI

MOTTO:"Lumea se schimbă, și cu ea și locul omului în această lume. În întreaga Europă, responsabilii învățămîntului caută să atenueze divorțul dintre educația primită și viața profesională viitoare. Așa s-a născut educația tehnologică, integrată progresiv în programele școlare și devenită o noua disciplină a ciclului mediu" (Yves, Deforge, 1969).

Educația tehnologică nu este învățămînt profesional tehnic și nici învățămînt teoretico-științific în sens strict, ci o disciplină ce are un caracter specific interdisciplinar și totodată dual: teoretic si practic, științific și tehnologic. Pentru fiecare tînăr este punctul de plecare important pentru identificarea propriul sistem de valori în vederea autoevaluării și baza autodescoperirii vocației.

Includerea Educației tehnologice în planurile de învățămînt pentru ciclul gimnazial, printr-o eșalonare corespunzătoare, poate conduce la realizarea progresivă a multiplelor sale obiective educative și să facă din această disciplină una din cele mai interesante și atractive activități ale procesului instructiv-educativ.

Programa actuală pune un accent deosebit pe educația pentru calitate. Studiul calității produselor și serviciilor, precum și educația consumatorului și a producătorului, permit dezvoltarea unor atitudini prin asumarea de valori care vizează calitatea. Programa de Educație tehnologică pune accent pe dezvoltarea la elevi a competențelor antreprenoriale, a spiritului de inițiativă.

Dezvoltarea tehnologică, progresele științifice și tehnice, trecerea de la societatea industrializată la cea postindustrială, informatizată, marile probleme globale create de civilizație și cu care omenirea se confruntă determină o atenție corespunzătoare educației tehnologice. Lumea noastră este un amestec de promisiuni excepționale și de perspective neliniștitoare, de evoluții dezirabile și izbucniri tehnologice necontrolabile, tehnologia fiind potențial ambivalentă, de om depinzînd sensul evoluției: spre progres, ordine și perfecțiune sau spre autodistrugere - fapt ce trebuie să impună o înaltă moralitate și responsabilitate în utilizarea imenselor energii și înaltelor tehnologii de care azi omul poate dispune.

Educația tehnologică vizează cultivarea unei viziuni de ansamblu asupra tehnologiei, formarea unei atitudini active morale si responsabile în raport cu dezvoltarea si exploatarea acesteia . Ea urmărește dezvoltarea unor:

- Abilități de cunoaștere și înțelegere: utilizarea adecvată a termenilor și a limbajului grafic specific diferitelor tehnologii în comunicare, cunoașterea reglementărilor referitoare la calitatea mediului, protecția consumatorului, observarea sistematică și descrierea modului de execuție a anumitor operații, realizarea de schițe, referate, colaje, fotografii, colecții etc.;
- Abilități de explicare și interpretare: citirea și interpretarea corectă a schemelor constructive și funcționale, a instrucțiunilor, prospectelor, etichetelor și altor materiale de promovare a produselor, stabilirea de corelații între proprietățile materialelor și operațiile tehnologice, corelarea evoluțiilor din domeniul tehnologiei cu dinamica pieței muncii etc.;
- Abilități de evaluare și gîndire critică: aprecierea calității produselor înainte de cumpararea lor, identificarea de soluții originale pentru valorificarea optimă a spațiului din locuință, clasă, școală, examinarea implicațiilor utilizării aditivilor în obținerea produselor alimentare sau a celor petroliere, luarea deciziei profesionale luînd în considerare specificul domeniului dar și abilitățile și interesele proprii etc.;
- Abilități aplicative: proiectarea și realizarea unor produse simple prin valorificarea resurselor materiale din mediul apropiat și cu respectarea NTSM și PSI, întocmirea unui buget personal de venituri și cheltuieli sau de utilizare a timpului, a unei fișe tehnologice, utilizarea unor instrumente, scule sau a unor ustensile, efectuarea unor mici reparații, utilizarea calculatorului și a altor mijloace moderne de comunicare efectuarea unor operații tehnologice simple.

Educația tehnologică trebuie înțeleasă și ca o provocare pentru a stimula interesul privind creșterea eficienței actului educațional in ansamblu. Acest obiectiv major putem spune că a fost atins la Școala Oglinzi, deoarece elevii noștri au participat în utimii 7 ani la toate fazele Olimpiadelor școlare la această disciplină obținînd în fiecare an numeroase premii și mențiuni la fazele județene și naționale (peste 20 de premii I ; II ; III și mențiuni). Amintim doar elevii participanți la fazele naționale din ultimii ani: Bogos Vasile -2003, Humă Gabriel-2004, Măriuța Daniel -2005, Filip Andreea -2006, Filip Maria -2007, Ticu Maria -2008, unii fiind studenți sau viitori studenți. Toate aceste rezultate au contribuit din plin la creșterea prestigiului școlii și localității Oglinzi-Răucești, demonstrînd dacă mai era necesar că și în mediul rural se prestează un învățămînt de calitate cu multă dăruire și pasiune de către toate cadrele didactice implicate în procesul de învățămînt.

Prof.ing. Filip Gheorghe

UNIREA - UN VIS AL ISTORIEI

Istoria are un farmec aparte: ea este oglinda vieții unui neam, a tuturor neamurilor, oglindă prin care privim trecutul și ne lăsăm purtați printre secole de glorie, printre ceremonii fastuoase prin care voievozi și regi au preluat cîrma unui ținut, a unei țări, printre războaie în care cavaleri demni de laudă au luptat și și-au dat viața pentru demnitatea unui neam.

Din acest motiv este important ca urmașii noștri să știe cîte ceva din trecutul unui neam, al neamului român: care ne sunt strămoșii, cine a rîvnit la bogăția și frumusețile ținutului nostru, care domnitori și regi ne-au adus glorie și au făcut ca neamul nostru să reziste în timp.

Asemenea viteji, minți luminate care au îndrumat oștile române spre victorie sunt Mircea cel Bătrîn (1386-1416) domn al Țării Românești. El a știut cum să-și apere mai bine ținutul de armatele otomane care doreau să-și impună supremația . Cea mai cunoscută confruntare e lupta de la Rovine (10 octombrie 1394/mai 1395) împotriva armatei otomane, condusă de Baiazid Ildîrîm supranumit Fulgerul, încheindu-se cu victoria românilor. Marele voievod al Transivaniei, Iancu Corvin de Hunedoara (1441-1456), prin victoria de la Belgrad (1456) a salvat "Cheia Europei Centrale" în fața armatei otomane a lui Mahomed al II- lea. Pentru ca personalitatea sa să dăinuie în istorie, pe piatra mormîntului său au fost așternute următoarele cuvinte: "S-a stins lumina lumii". Să nu uităm nici de Vlad Țepeș(1456-1462), domnitor al Țarii Românești care a rămas în istorie prin cruzimea cu care pedepsea nelegiuirile, trăgîndu-i în țeapă pe cei care greșeau, dar și prin celebrul atac din noaptea dintre 16/17 iunie 1462 de la Tîrgoviște, cînd a provocat panică în tabăra otomană trimițînd oșteni români îmbrăcați în straie turcești. Cel mai strălucit conducător al Moldovei este, fără îndoială Ștefan cel Mare(1457-1504), care în cei 47 ani de domnie și-a apărat țara cu demnitate și credință.El a fost ca o stîncă în fața numeroaselor oști ce au rîvnit la frumusețea Moldovei în lupte precum: cea de la 10 ianuarie 1475 desfășurată la Vaslui- Podul Înalt, unde a înfrînt oastea condusă de Soliman-Pașa sau cea de la Războieni din 1476. A dăruit Moldovei mănăstiri renumite precum Putna, Voroneț care și azi încîntă prin frumusețea și trăinicia cu care au înfruntat timpul. Dorința cea mai arzătoare a poporului român, UNIREA, a fost împlinită pentru scurt timp de Mihai Viteazu(1593-1601) în 1600 cînd a reușit să unească pentru prima dată Moldova, Țara Românească și Transilvania sub un singur sceptru.

O altă minte luminată căreia îi datorăm un eveniment ce avea să marcheze existența poporului român este Alexandru Ioan Cuza prin Unirea Moldovei cu Țara Românească de la 24 ianuarie 1859, eveniment pe care îl vom sărbători cît de curînd. Această unire a pus bazele, putem spune, Marii Uniri de la 1 decembrie 1918. Dacă atunci, în acea zi, această unire a fost primită cu bucurie și entuziasm, toate concretizate în Hora Unirii, horă a împlinirii unui vis ce a mocnit în sufletele românilor secole de-a rîndul, vis împlinit care nu se va mai destrăma. Piața din Iași, unde a avut loc adunarea ad-hoc, o adunare a speranței, a unui ideal, în care s-a proclamat Unirea, a primit numele de"Piața Unirii" în cinstea acestui eveniment. Noul stat a primit numele care îl poartă și astăzi,în 1862. Dacă pe atunci totul a fost primit cu o imensă bucurie, acum în zilele noastre puțini români mai privesc acest eveniment în profunzimea sa, puțini mai conștientizează importanța lui, căci el a pus baza țării în care azi trăim. În 1918 a fost primită cu bucurie și Transilvania care a întregit țara noastră.

Acestea sunt motivele pentru care trebuie să prețuim istoria. În istorie constă identitatea noastră, privind în trecut ne regăsim pe noi acum cîteva secole luptînd pentru libertatea noastră, pe noi care ne-am înfăptuit, după multe veacuri de stăruință un vis arzător, cel de a trăi sub un singur nume.

Înv. Teodora BÎZU

DEMNITATEA UMANĂ ȘI CEA NAȚIONALĂ, VALORI SUPREME ÎN ORIZONTUL ISTORIEI

Avînd la bază cunoașterea românului și a societății românești, consider că demnitatea națională trebuie înfăptuită prin cultură, gîndire globală, prin implementarea valorilor general-umane și democratice, prin înțelepciune și prin edificarea virtuților morale și religioase, avînd la bază ideea divinității omului. Acest drum trebuie parcurs cu credință în Dumnezeu, în țară și în neam. E strict necesar să reîntoarcem încrederea cetățeanului României în propriul stat, în propriile forțe. Avem nevoie de demnitate națională, de un spirit de solidaritate puternic, spirit atît de necesar românilor. Dar pentru aceasta este primordială o schimbare a mentalității oamenilor.

Demnitatea națională este valoarea supremă a oricărui popor. Ea este legată de trecutul istoric, de adevăr și, desigur, ea motivează și determină dăinuirea unui popor în istorie. E un adevăr care nu are cum ocoli nici țara noastră.

"Patriotismul nu este numai iubirea de țară, ci și iubirea trecutului, căci fără cultul trecutului nu este iubirea de țară"

Mihai EMINESCU

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859 a reprezentat primul pas pe calea înfăptuirii statului național român unitar. Atunci a intervenit rolul istoric al lui Alexandru Ioan Cuza și al generației pașoptiste în înfăptuirea Unirii și a României moderne. Opera sa politică trebuie măsurată cu dimensiunea epocii căreia el și poporul roman i-au dat viață și în care totul era de înfăptuit: o largă reformă care să asigure dreptul la vot, la proprietate și la instrucție, pentru categoriile sociale în trecut defavorizate. În continuarea ei, bunăstarea generală nu se putea clădi "fără a întemeia creditul public, a deschide drumuri, a face poduri, a împodobi și a sănătăți orașele, a lărgi porturile, a înflori comerțul, a încuraja industria... a întinde linii de drumuri de fier... a dezvolta toate stabilimentele publice". Totodată, era de consolidat statul național abia înfăptuit într-o politică de eficace autonomie și de chibzuită așezare pe drumul independenței depline.

În ceea ce mă privește, consider că, pentru a ne păstra demnitatea și verticalitatea noastră națională, sîntem datori să ne apărăm și să dezvoltăm statalitatea noastră, în contextul integrării în instituțiile europene și aderării la valorile europene și mondiale. În acest context, avem nevoie de o gîndire largă, globală, de un intelect universal, de o limpezire, o precizare cît mai clară a locului și rolului nostru în lume. Toate acestea trebuie să ne îndemne să edificăm o societate caracterizată nu numai prin prosperitate economică, ci și prin relații sociale armonioase și pline de demnitate. Firesc, se pune problema cum să facem acest lucru, cum să purificăm relațiile umane, cum să implementăm morala binelui, morala datoriei față de neam, de patrie, față de stat și, desigur, față de semenii noștri.

În viziunea mea, acest lucru se poate realiza prin introducerea și respectarea, pe de o parte, a virtuților morale și religioase, iar pe de altă parte prin perfecționarea și respectarea cadrului legislativ. Așadar, cultură, educație și iar educație! Înțelepciune, divinitate și inteligență! Consider că doar în acest fel vom contribui la edificarea unei lumi în care atît omul, cît și întregul popor, vor trăi și se vor dezvolta în prosperitate și în demnitate.

Prof. Anca- Loredana SCORȚESCU

Piatra Neamt, 15 ianuarie 2009

Dragă Mihai,

Vor înflori iarăși salcîmii; teii vor sta, așteptîndu-te, parcă, să crape în floare; marea tînguindu-se te cheamă spre alinare - anu' ăsta e bolnavă, Mihai, și nici noi nu ne simțim prea bine.

Ce bucurie trebuie să fi simțit tu cînd natura era totuna cu viața și viața totuna cu dragostea! Doamne, Mihai, ce s-au amestecat unele cu altele, bunele cu relele și iubirea cu ura! (...)

Drumul nostru cel mai bătătorit a fost pe înalt. Ne-au arătat-o și voievozii, și țăranii noștri în chip de magi.

Mă doare sufletul să-ți spun, dar tu știi adevărul, acum parcă nici ochii nu-i mai ridicăm la cer, darămite inima și sufletul...

Și iar îmi vin în minte gândurile tale aproape profetice: ***„Ușor trage prezentul la cântarul/ Înțelepciunii... și ea-i fericirea."***

Of! M-ai crede tu dacă ți-aș spune că totul e-n regulă cu noi ca popor, că nu mai putem de bine, că ne lăfăim în cultură și-n dragoste unii către alții?

De acolo de unde ești, le vezi și le știi pe toate. A mea e nevoia de tine, de tânguire. De fapt, nici nu mai am cui să mă plâng decât la icoane. Cei ca mine o duc și ei foarte greu, iar celorlalți nu are nici un rost să mă jelui. Îmi ung și eu sufletul cu nepricepute rugăciuni și cu rândurile tale să-mi treacă de apăsare și uneori de tristețe și plec apoi la lucrul meu ca dup-o dulce binecuvântare:

„Căci mintea cea de-nțelepciune goală,/Oricât de multe adevăruri știre-ar/Izvor de amărâre-i și de boală.

În ladă aur oricât grămădire-ar/Cu aur nu se stinge-n veci amarul/Și pace numa-n inimă găsire-ar."

Fiindcă veni vorba de pace, trebuie să știi că „privesc la surâsu-ți rămas încă viu" generații după generații de elevi, la chipul tău înrămat și „văd sufletu-ți candid prin spațiu cum trece...", trebuie să știi că tuturor ne-ai fost de alinare ca iarba de leac.

Cu ce cuvinte să-ți răspund la Scrisoarea I? Vezi, tu nici nu așteptai vreun răspuns - la tine erau toate întrebările și cheile. Nici la Scrisoarea III nu știu ce ți-aș putea răspunde - doar printr-o confirmare de primire și de permanentă actualitate.

Să nu te mânii pe noi că te citim atât de rar și atât de în treacăt, acum când, vorba prietenului tău și al nostru, „timpul, parcă, nu mai are răbdare". Ba aș îndrăzni, dacă nu ți-ar fi cu supărare, să te rog să mijlocești și pentru sufletele noastre la poarta raiului.

Dac-ai făcut atât de mult pe pământ pentru cei de o limbă cu tine, nădăjduiesc că nu pregeți cu rugăminți la Cel ce ne are în grijă.

N-aș vrea să te întristez cu rândurile mele, ci doar să înțelegi că printre puținele noastre bucurii cu adevărat mari este și aceea că Dumnezeu ni te-a dăruit întru cuvânt.

Și n-aș putea să închei fără să-ți fac o mărturisire: într-una din diminețile verii trecute, trezindu-mă mai devreme ca să ascult privighetoarea, ți-am văzut urmele pașilor prin iarba înlăcrimată de rouă și până seara te-am așteptat sub salcâm.

Știu că treci adesea pe potecile gândurilor noastre, îndulcindu-ne visele „ca o rază fugită din chaos lumesc"; vino mai des, Mihai, ne e mai ușor cu tine, ne e foarte, foarte frumos.

Cu dor, cu mult dor,

Mirela ROBU
Clopoțel

IACA URMAȘII LUI SPIRU HARET!

1) Mai întîi, **Mihai Jora**. A venit la Ministerul Învățămîntului în ianuarie 1990, cînd începe marea criză a școlii românești de tranziție pe care au numit-o reformă. Personalitate cunoscută în mediile intelectuale, el este mai degrabă ministrul deconstrucției, el este cel care

a introdus în învățămîntul românesc ideea de libertate, așa cum era interpretat acest concept în 1990. Adică- am făcut ce am crezut fiecare, ce era mai bine și mai avantajos. Am vrut să dăm afară profesorii din universități? I-am dat (adică studenții). Am vrut învățămînt particular? S-au înființat SRL-uri și fundații.

Ce s-a mai realizat? Școala de 8 ani, împărțirea claselor pe din două, crearea de noi catedre, titularizarea a zeci de mii de cadre didactice. Se contura un termen la modă: REFORMA.

2) Au urmat **Gheorghe Ștefan** (nu primarul de la Piatra Neamț) și Mihai Golu. Ei au gestionat aceeași situație, în care nici o idee directoare nu a prins contur.

3) Al patrulea ministru: **Liviu Maior**. Ardelean descălecat din universitatea clujeană, specialitatea istorie. Mandat complet de 4 ani, pînă în decembrie 1996. Singurul care a rezistat atît. Cu el încep, practic, primele măsuri de implementare a reformei, legea învățămîntului în 1995. Cu el a început și procesul de politizare a structurilor de conducere ale învățămîntului.

4) Și a urmat, după prima rotație a alternativei la guvernare, **Virgil Popescu**, universitar bucureștean. Practica l-a terminat pe domnul Ministru. Certurile cu secretarul de stat, greva elevilor... i-au exasperat pe ai lui și domnul Ministru Petrescu a fost înlocuit.

5) Cu **Andrei Marga**, rostirea ideii de reformă a devenit mai coerentă. Meritul rectorului clujean este de a fi construit noțiunea de reformă. Dacă n-ar fi avut "ambiț"- politic-d-nul Ministru și-ar fi adus oameni noi.

6) La sfîrșitul anului 2000 s-a schimbat culoarea politică a guvernării. În fruntea Ministerului a fost așezată doamna **Ecaterina Andronescu**. Cati, cum o alintau prietenii- devenită Ambramburica- după "cîrcotași", cu o experiență anterioară de secretar de stat- doamna Ecaterina părea bine plasată pe post. Devenea și primul ministru al educației, cunoștea destul de bine situația și problemele învățămîntului preuniversitar, o problemă critică pentru toți miniștri postdecembriști. Doamna și-a erodat imaginea pornind de la un gest neconvențional: cearta pe marginea manualelor alternative de liceu... pînă cînd partidul și primul ministru, care era totuna cu partidul, au dispus să fie înlocuită.

8) Următorul ministru al educației, **Alexandru Athanasiu**, nu a fost vizibil prin nimic în reforma învățămîntului - de fapt ca și următorul, fără simțul responsabilității politice- admirat pentru un singur gest: acela de a demisiona în semn de protest față de un proiect de buget propus de guvernul din care făcea parte. Apreciem aici sindicatele din învățămînt cu acea grevă memorabilă, care a zguduit societatea românească, ceea ce a suplinit lașitatea ministrului.

9) Cît despre următorii miniștri, dr. **Mihai Hîrdău** și domnul **Adomniței,** deja au intrat în anonimat

10) Și iată-ne- anul de grație 2008. În fruntea Ministerului Învățămîntului se

întoarce doamna Ecaterina Andronescu.

Ne oprim aici, fără nici un comentariu. Între timp reforma învățămîntului s-a diluat și s-a banalizat. În asemenea condiții - apariția și afirmarea doamnei **Ecaterina Andronescu,** punîndu-și amprenta asupra școlii românești - este posibilă.

Valerian PERCĂ

CONTINUĂRI DIN NR. 111

ASTĂZI VĂ PREZENTĂM AGIRO

Înainte de instaurarea regimului comunist, AGIRO avea un patrimoniu uriaș. Liderii AGIRO au sfîrșit în închisorile comuniste. AGIRO avea imobilele sale (case ale învățătorului) în toate județele României, librăriile sale, case de odihnă. Nici o altă breaslă din țară nu se poate lăuda pînă în 1945 cu o mai mare organizare decît cea învățătorească. Nimeni altcineva din afara AGIRO nu avea omul său pînă și în cel din urmă cartier și pînă în cel mai izolat sat, fiindcă și acolo unde nu funcționează vreo altă instituție a statului există un învățător în singura clădire cu steag din localitate- școala satului.

Conform statutului "Membrii Asociației Generale a Învățătorilor din România se asociază în scopul cultivării spiritului de solidaritate, al ridicării prestigiului școlii și al cadrelor didactice, al recuperării tradiției asociative învățătorești începută la 1869 și patrimoniului istoric al asociației, al creșterii eficienței actului educativ prin dezvoltare profesională, ameliorarea legislației, a programelor, a manualelor și a materialului didactic, al promovării și apărării drepturilor și libertăților omului, al progresului comunității din care fac parte și al comunității românilor de peste hotare și al promovării intereselor morale, sociale și materiale ale membrilor.

AGIRO aderă la Asociația Cadrelor Didactice Europene-partener al Comisiei Uniunii Europene. Citäm din mesajul Secretarului General al AEDE Jean- Claude Gonon către congresul nostru: "Numărul militanților dvs., calitatea personalităților pe care ați știut să le reuniți dovedesc importanța manifestației dvs. și importanța pe care dvs. o acordă Educației și în special Educației pentru Europa. V-ați exprimat dorința unei uniuni mai apropiate între noi ca membru asociat. Cererea dvs. este o onoare pentru noi".

Din cea de a doua jumătate a sec. XIX-lea asociația învățătorilor și-a schimbat în cîteva rînduri sediul și numele, însă niciodată asumarea apostolatului prin marcarea anuală a "Zilei Învățătorului" în 30 iunie cînd Biserica Ortodoxă Română are în calendar "Soborul Sfinților 12 Apostoli", iar Biserica Română Unită cu Roma are în calendar "Adunarea celor 12 Sfinți Apostoli". În 1927 autentificarea statutului AGIRo s-a făcut premeditat în 30 iunie. Sediul din perioada interbelică a Asociației Generale a Învățătorilor din România a fost (și sperăm că legiuitorul să îl restituie asociației noastre) pe strada Sfinții Apostooli la nr. 14. Din perioada interbelică și pînă azi, Ziua Învățătorului (asimilați fiind aici și educatoarele și profesorii) s-a sărbătorit fără întrerupere la 30 iunie. Puține sărbători au rămas neclintite în calendare atît sub monarhie cît și sub regimul comunist cît și sub guvernările post- decembriste.

"Binecuvîntați să fie cei ce ne-au deschis drumul și dorim tuturor colegilor de azi și de mîine să nu lase pradă întîmplării acest monolit din care au făcut, fac și vor face parte toți cei aleși de Dumnezeu să lumineze neamul românesc!"

Asociația Învățătorilor Neamț

UNIREA DE LA 1859 OGLINDITĂ ÎN LITERATURĂ (II)

1.

2. - Vasile Alecsandri (1818-1890) - poet, prozator, dramaturg, "om al timplui său" - exprimase ideea Unirii Principatelor Române încă din 1848, cînd, cu prilejul Revoluției, circula pe foi volante poezia ***Deșteptarea României***: "Sculați, frați de-același nume, iată timpul de frăție! / Peste Molna, peste Milcov, peste Prut, peste Carpați / Aruncați brațele voastre c-o puternică mîndrie / Și de-acum pe vecinicie / Cu toți mîinile să dați! // Hai, copii de-același sînge! Hai cu toți într-o unire / Libertate acum sau moarte să cătăm, să dobîndim. / Pas, români! Lumea ne vede...Pentru-a patriei iubire, / Pentru-a mamei desrobire / Viața noastră să jertfim!"

De altfel, cu doi ani înainte de Unirea de la 24 lanuarie 1859, în poemul ***Moldova în 1857***, Alecsandri scria că "e scrisă-n ceruri sfînta unire! / E scrisă-n inimi cu foc ceresc", poetul devenind astfel purtătorul acestui mesaj patriotic ce anima pe toți românii, fie ei moldoveni, munteni sau ardeleni, ce visau la "...ziua mult dorită, / Și de pace, de tărie și de glorie iubită/ Pentru-acest sărman popor" (***Anul 1855***).

Apărută în 1856, ***Hora Unirii*** încununează eforturile lui Alecsandri desfășurate în slujba realizării marelui eveniment de la 24 lanuarie 1859, Unirea Principatelor Române, poezia fiind reluarea, în noi împrejurări, a mai vechii scrieri ***Hora Ardealului***, scrisă în 1848 și publicată, ca și ***Deșteptarea României***, în revista *Foaie pentru minte, inimă și literatură*. ***Hora Unirii***, prin versurile ei solemne, dar mobilizatoare, prin simplitatea imagisticii și valorificarea unor elemente de înțelepciune populară, este în felul ei cea mai strălucită contribuție a literaturii române la propagarea idealului unității naționale. Punerea ei pe note muzicale de către compozitorul Mikuli i-a sporit capacitățile emotive, asigurîndu-i semnificații mereu actuale: "Hai să dăm mînă cu mînă / Cei cu inima română, /Să-nvîrtim hora frăției / Pe pămîntul României!"

Vasile Alecsandri ilustrează scriitorul tribun care, ca protagonist al evenimentelor, scrie o adevărată cronică în imagini poetice a procesului istoric de înălțare a neamului.

1.3. Grigore Alexandrescu (1810-1885). La 8 februarie 1859, cu prilejul venirii lui Alexandru Ioan Cuza la București, Grigore Alexandrescu îi adresează oda ***Măriei-sale domnitorului Alexandru Ioan I***, în care aclamă dubla alegere a lui Cuza ca domnitor al Moldovei și al Munteniei: "Timp dorit, zi de speranțe, / Fiu al țării, salutare! / România învestită / În veșminte de serbare, / Îți dorește, îți urează / De mari fapte viața plină, / Și se-nchină stelei tale / Ce străluce de lumină. // ș...t / Țara te salută, prințe, / Cu plăcere și iubire, / Și-ți încrede viitoru-l / Zîmbitor de fericire."

Ideea unirii răzbate și din versurile solemne ale poeziei ***Unirea Principatelor***, dedicată viitorilor deputați ai României, chemați a nu mai repeta greșelile din trecut, cînd "ale lor restriști au fost izvor de despărțire", de care au profitat străinii, și de a înfăptui idealul unirii: "Români! Dulce e unirea! Ascultați ...glasu-i răsună... /De la fiii României cere patria comună..."

1.4. Gheorghe Asachi (1788-1869) a scris o pildă în versuri plecînd de la proverbul latinesc "Crescunt parvae res concordia." (Lucrurile mici cresc prin unire.), intitulată ***În unire stă tăria***. Apropiindu-se de moarte, un bătrîn, vrînd a-i uni pe fiii săi, i-a pus pe rînd să rupă trei dărzi unite printr-o împletitură, lucru pe care cei trei fii nu l-au reușit, oricît de puternici erau. Bătrînul a dezlegat apoi dărzile și le-a frînt cu ușurință, deși nu mai avea aproape deloc putere în brațe, sfătuindu-i astfel:

"Fie-vă de știre / Că puterea stă-n unire / Deci și voi, fiii mei, / Într-un cuget fiți tustrei."

După moartea bătrînului tată, moștenitorii și-au împărțit între ei averea, care în scurt timp s-a împrăștiat. Deveniți acum săraci, cei trei fii și-au adus aminte de pilda tatălui lor, dar era prea tîrziu pentru ei să-i mai urmeze bunul sfat.

1.5. Dimitrie Bolintineanu (1825-1872), în poezia ***"La Unire"*** inclusă în volumul *Reverii*, realizează o meditație pe tema unirii, căreia i se prezice un viitor luminos. Unirea va crește în inimile românilor precum un rîu care la început e mic, dar trecînd prin văi se umflă, se lățește și în mare se revarsă: "Așa și tu vei crește cu timpul, o, Unire! / Pieri-vor și tiranii, și robii demni de ei, / Ursita îți păstrează în viitor mărire, / Și viață, și putere să dai la frații mei."

1.6. Ion Creangă (1839-1889) este autorul a două povestiri anecdotice intitulate ***Moș Ion Roată și Unirea*** și ***Moș Ion Roată și Vodă Cuza***. În prima din aceste povestiri întîmplarea se petrece în anul 1857, "pe cînd fierbea Unirea", la Iași, unde sunt chemați și cîțiva țărani fruntași, cîte unul din fiecare județ, pentru "a lua și ei parte la facerea acestui măreț și nobil act național". După ce sunt îmbrăcați frumos, cu cămăși albe și cușme noi, un boier începe să le explice țăranilor, pe înțelesul lor, despre necesitatea și binefacerile unirii între frații moldoveni și munteni care, deși au la fel statura, vorba, hrana, îmbrăcămintea și toate obiceiurile, sunt despărțiți de Milcov în două țări surori și creștine. La observația țăranului Ion Roată că Unirea e treaba boierilor, nu a țăranilor, care știu a folosi sapa, coasa și secerea, nu și condeiul, boierul mai explică o dată, cu multă bunăvoință, că vremurile acelea au trecut, că de-acum toți, "de la vlădică la opincă", trebuie să ia parte la nevoile și fericirea țării. Pentru a se face și mai bine înțeles, încearcă să le dea tuturor un exemplu practic: îl pune pe moș Ion Roată să-i aducă un bolovan mare din grădină și, cum acesta nu poate, îi trimite în ajutor alți trei-patru țărani. În loc să priceapă din această pildă că "unde-s mulți puterea crește / Și dușmanul nu sporește", bătrînul țăran observă că, de fapt, situația țăranilor nu s-a schimbat prea mult, decît că de acum înainte vor fi chemați a purta împreună povara greutăților, fără ajutor din partea boierilor.

Tema și personajul principal sunt reluate în povestirea ***Moș Ion Roată și Vodă Cuza***. Între țăranii fruntași care au luat parte cu boierii și cu mitropolitul țării la Divanul Ad-hoc din Moldova în 1857, se afla și moș Ion Roată, care a îndrăznit să-l roage pe un boier din cei tineri, cu învățătură în străinătate, să vorbească moldovenește, pentru a înțelege și el - un biet țăran - sensul discuțiilor. Boierul s-a răstit la el, l-a făcut "mojic" și "ghiorlan", iar țăranul i-a replicat acestuia că boierii trăiesc tot de pe urma muncii țăranilor, că privesc cu nepăsare cum străinii sug sîngele țării ș. a. La aceste vorbe, mulți dintre boieri s-au simțit atinși, mai ales că moș Ion Roată a fost felicitat personal de însuși colonelul Alexandru Ioan Cuza, care a dat mîna prietenește cu țăranul. Cîțiva ani mai tîrziu, trecînd domnitorul Cuza spre București și poposind la Adjud, ascultă chiar din gura lui moș Ion nenorocirile care s-au abătut asupra lui din partea acelui tînăr boier pe care a îndrăznit să-l înfrunte. Nu numai că l-a sărăcit, aducîndu-l la sapă de lemn, dar l-a mai și rușinat, scuipîndu-l în obraz pentru neobrăzarea de a fi cerut dreptate. Ascultîndu-l cu bunăvoință pe moș Ion Roată, domnitorul Unirii, Al. I. Cuza, i-a dăruit două fișicuri cu napoleoni pentru a mai putea ieși din nevoi, iar ca să-i spele rușinea l-a sărutat pe obrazul pe care boierul îl scuipase.

În cele două povestiri semnate de Ion Creangă, Vodă Cuza apare în ipostaza de domnitor al norodului, sensibil la nevoile acestuia, apreciind înțelepciunea, curajul, hărnicia și cinstea țăranilor, a căror figură simbolică reprezentativă este moș Ion Roată.

1.7. Mihail Sadoveanu (1880-1961). Unirea de la 24 lanuarie 1859 este refectată și în opera scriitorilor din perioada interbelică, ca o dovadă a permanenței spiritului Unirii și a păstrării în conștiința țăranilor a amintirii binefacerilor domnitorului Al. I. Cuza. Un exemplu grăitor este povestirea lui Mihail Sadoveanu, ***Cuza Vodă***. Nevoit să poposească peste noapte la un țăran, Dumitru Vamanu, naratorul ascultă de la bătrînul socru al acestuia, moș Grigore, cum l-a întîlnit de două ori pe Cuza Vodă, ce umbla prin țară îmbrăcat nu în haine domnești, ci în straie de negustor. Aflînd de la țăran de multele nedreptăți pe care le îndură, Vodă cere lămurire de la vornic, restabilind dreptatea. A doua întîlnire s-a petrecut mai tîrziu, cînd se zvonise în țară că sicriul fostului domnitor este adus din străinătate pentru a fi așezat în pămînt românesc, la Ruginoasa. La fel ca sute de români, moș Grigore își prezintă și el omagiile, plîngîndu-l pe domnitorul binefăcător, care le-a dat pămînt și le-a făcut dreptate.

II.Concluzii. Marele eveniment istoric de la 24 lanuarie 1859, Unirea Principatelor Române, a constituit o importantă sursă de inspirație pentru scriitorii români, mai ales pentru cei din perioada pașoptistă, care, deși nu au creat opere literare de mare valoare literară, impresionează generații întregi de cititori prin capacitățile emotive ale mesajului profund patriotic ce răzbate din versurile solemne ale unor poezii precum ***Hora Unirii*** și ***Deșteptarea României*** ș.a. Mulți ani după înfăptuirea Unirii, spiritul ei și al înfăptuitorului acesteia a rămas viu în inimile poporului, impresionat de imaginea "domnitorului norodului" - Alexandru Ioan Cuza, devenit subiect de legendă. Scriitori din perioada interbelică au preluat tema Unirii în operele lor, printre aceștia numărîndu-se și Mihail Sadoveanu. Unirea din 1859 va rămîne astfel peste veacuri în cugetul și simțirea tuturor românilor.

Prof. Gabriela TABLAN
Grupul Școlar Economic-Administrativ Piatra-Neamț

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

PREDAREA INTEGRATĂ A LIMBII ROMÂNE LA CLASELE I-IV

La clasa I fiecare lecție de limba și literatura româna integrată reprezintă o unitate didactică, un microsistem în care se îmbină comunicarea orală cu cea scrisă, elevii învață să citească, să scrie, să comunice oral și scris. Încă din timpul conversației se reține un enunț care contribuie la realizarea obictivelor de referință ale lecției. Prin metoda fonetică se analizează și se sintetizează propoziția în care se află sunetul, respectiv, litera de învățat. Analiza fonetică este urmată de sinteză, prin refacerea unității cuvîntului și respectiv, a propoziției inițiale. Metodei fonetice analitico-sintetice i se adaugă metoda explicației, metoda demonstrației sau a jocului didactic și chiar a jocurilor de mișcare. Însușirea sunetului este corelată cu învățarea literei care îl redă. În primele lecții de citire, cadrul didactic trebuie să le citească elevilor pentru a le oferi un model (de intonare, de articulare). În lecțiile următoare vor descifra mai întîi elevii, citind fiecare în șoaptă, prin efort propriu. În etapa în care s-a format deprinderea cititului, elevii vor ajunge să citească în gînd lecția, prin efort îndelungat, conștient. Atît exercițiile de citire, cît și exercițiile de scriere sînt urmate de discuții sau jocuri didactice pentru a li se permite elevilor să se relaxeze și pentru a preîntîmpina instalarea monotoniei. În funcție de etapa din procesul de însușire a citit-scrisului în care se află elevii, exercitiul de scriere poate consta în redarea de litere, silabe, cuvinte sau propoziții simple din două cuvinte, trei cuvinte și apoi din mai multe cuvinte. În fiecare lecție se realizează feedbackul care direcționează activitatea didactică în continuare și asigură evaluarea curentă, formativă, care relevă nivelul de performanță al fiecarui elev. Pentru a-și consolida deprinderile formate și pentru a se asigura continuitatea învățării elevii trebuie să citească și acasă, adică și în alt climat educațional decît cel instituționalizat.

Lecția de limbă și literatură română integrată se poate încheia printr-un joc de relexare sau prin alt mod de interacțiune comunicativă cum ar fi cea non-verbală, imagistică, sonoră.

Înv. Adela Gherasim
Inst. Daniela Domnica
Școala nr. 10 Piatra Neamț

Bibliografie: ● *Metodica predării limbii și literaturii române în învățămîntul primar - Caroni Cecilia* ● *Metodica limbii române în învățămîntul primar-Ilinca Anton.*

APOSTOLUL ÎN DIALOG CU CITITORII

Solicităm colegilor noștri, care citesc revista, celor care colaborează la revistă sau vor să devină colaboratori, să răspundă cu sinceritate întrebărilor noastre. Vă asigurăm că răspunsurile Dumneavoastră ne vor fi de un real folos pentru orientarea viitoare a revistei și pentru creșterea calității ei. Rămînem deschiși oricărui dialog cu cititorii și colaboratorii noștri și vă mulțumim pentru sugestiile și observațiile Dumneavoastră.

1. Citiți revista Apostolul?
2. Ce știți despre această revistă?
3. Lucrați în domeniul învățămîntului? În ce calitate? La ce școală?
4. Revista răspunde aspirațiilor Dumneavoastră: propfesionale, cultural- artistice, sindicale, de specialitate?
5. Cum ajungeți la revistă: prin abonament direct, prin sindicat, cu bunăvoința altor colegi?
6. Ați fi de acord să vă abonați la revistă? Costul unui abonament anual este de 12 lei.
7. Colaborați la revistă? Ați dori să colaborați? Ce vă împiedică?
8. Care sînt aspectele sau problemele ce vi se par cele mai interesante din revistă?
9. Ce nume dintre colaboratorii noștri v-au stîrnit atenția sau interesul în mod deosebit?
10. Ce aspecte și probleme lipsesc din revistă și ați dori să fie prezente pe viitor?
11. O apreciere generală a revistei (calificativ).

Redactor șef adjunct, Ștefan CORNEANU

REMEMORĂRI NEMȚENE - IANUARIE

1 ianuarie 1854, se deschide prima școală de fete la Piatra-Neamț.

● ianuarie 1936, în Revista „Apostolul" a fost publicat articolul lui Constantin Luchian, actual și astăzi, „Ce poate realiza școala".

● 1/1432 d. voievodul Alexandru cel Bun, înmormîntat la Mănăstira Bistrița.

● 1/1881, începe publicarea capodoperei „Amintiri din copilărie" de Ion Creangă, în revista „Convorbiri Literare".

● 1/1934 este numit director al Școlii Normale „Gheorghe Asachi" din Piatra-Neamț renumitul profesor de pedagogie, cu studii la Viena, Ioan Drăgan.

● 2/1890, este înmormîntat Ion Creangă, în Cimitirul „Eternitatea" din Iași.

● 4/1929, n., în comuna Horia, județul Neamț, esteticianul Ion Iliescu, profesor la Universitatea din Timișoara, doctor în filosofie. A publicat lucrarea „Mihai Eminescu - Ion Creangă".

● 9/1896, n., la Piatra-Neamț, Aurelia Ghiață, renumită plasticiană, o perioadă, profesoară de desen la Școala Normală de învățătoare din Piatra-Neamț.

● 10/1925, n., la Bacău, Emil Leahu, profesor de limba și literatura română (la Liceul „Calistrat Hogaș"), inspector școlar, publicist, autor de manuale școlare.

● 11/1933, G. T. Kirileanu prezintă, la Radio București, conferința „Eminescu inedit".

● 12/1995, d., la Piatra-Neamț, profesorul Vasile Oroșanu, director al cotidianului „Ceahlăul".

● 10/1998, d. Piatra-Neamț, Constantin D. Borș (n., 13 mai 1912, Piatra-Neamț) (v. fișa pentru luna mai 2008)

● 11/1943, Ziarul „Viforul" din Piatra-Neamț publică articolul profesorului Panaite Criveț de la Liceul „Petru Rareș", intitulat „Ioan G. Duca" din care citâm: „Democrația e grea dacă ea caută să înfrîneze pornirile nesănătoase, dacă vrea să ridice stavilă rațiunii în fața pasiunii".

● 12/1972. d., la București, Eugeniu Speranția (n. 1888), eseist, poet, romancier („Casa cu nalbă"), originar, prin bunic, din Neamț, o vreme profesor la Roman.

● 17/1829, n. la Iași, poetul Anton Naum (d. 27. 08. 1917), profesor la Iași, proprietar la Cîndești (Neamț),unde e înmormîntat în biserica pe care a ctitorit-o.

● 17(29)/1918, d., la Paris, dr. C. I. Istrati (n. 17. 09. 1850, la Roman), profesor universitar, academician, autor de manuale folosite și în Franța. Ministru al Învățămîntului (09. 01 - 07. 07. 1900).

● 18/1898, n., la Roman, Brunea-Fox Filip (pseudonimul lui Filip Brauner); (d. 12. 01. 1977), ziarist, traducător, supranumit „prințul reportajului".

● 22/1878, n., în satul Răpciuni, comuna Hangu, județul Neamț, preotul profesor Constantin Matasă (d. 03. 11. 1971), întemeietorul Muzeului de Istorie din Piatra-Neamț.

● 23/1885, n., la Cîndești, distinsul profesor de matematică Grigore Capșa (d. 1971).

● 24/1909, școlile din Piatra-Neamț au participat la un spectacol prilejuit de amplele manifestări organigzate de Guvernul României, în oraș, ca omagiere a Unirii Principatelor și a Elenei Cuza care trăia aici.

● 24/1938, s-a inaugurat etajul al doilea la clădirea Școlii Normale de Învățătoare din Piatra-Neamț.

● 24/1991, d. profesorul universitar, arheologul, muzeograful Iulian Antonescu (n. 26. 07. 1932, la Piatra-Neamț), cel care a donat statului clădirea în care funcționează Muzeul de Științele Naturii din Piatra-Neamț.

● 24/2006, d., la Iași, academicianul Gheorghe Platon (n. la Buhuși, pe atunci în județul Neamț), absolvent al Școlii Normale „Gheorghe Asachi" din Piatra-Neamț, profesor de istorie la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași.

● 25/1916, n., la Crăcăoani, Constantin Filimon, merituos cadru didactic, autor al unei opere memorialistice (în manuscris) despre participarea Armatei Române în Al Doilea Război Mondial.

● 29/1990, apare, la Piatra-Neamț, cotidianul, apoi săptămînalul „Acțiunea", la inițiativa unui grup format din Constantin Bostan, Emil Nicolae și Dumitru Simionescu.

● 31/1882, n., la Piatra-Neamț, Sidonia Hogaș (d. 19. 04. 1976), profesoară, compozitoare, dirijoare, autoarea cărții „Tataia - amintiri din viața scriitorului Calistrat Hogaș".

In memoriam

Prof. Traian CICOARE

S-a născut la 25 ianuarie 1925 (data reală), 9 februarie 1925, (data oficială), în comuna VĂGIULEȘTI, jud. Mehedinți (azi, jud. Gorj)

Părinții: Tatăl - Ștefan, de profesie strungar, bun meseriaș, practica și alte meserii; a făcut moara cu apă a familie; bunicul dinspre tată - țăran, practica diverse meserii; Mama - Elena; bunicul dinspre mamă, învățător.

Traian este primul băiat născut în familie, după cele trei surori: Sofia, Constanța și Elena; la diferență de zece ani, se naște al doilea băiat - Aurel, care a murit la 55 de ani. A urmat cursurile școlii primare în Vîgiulești, apoi pe cele ale Liceului *„Traian"* din Turnu-Severin, absolvite în 1944. Este trimis imediat la Școala de Ofițeri de Rezervă, la Păuliș (jud. Arad), de aici, pe front, pentru scurtă vreme, deoarece, la puțin timp, s-a încheiat războiul.

În 1945,se înscrie la Facultatea de Filozofie din București. La sfîrșitul anului IV, i se interzice să-și dea examenele, fiind dat afară din facultate. Motivul? Părinții erau trecuți pe lista *chiaburilor*, expropriați și mutați, cu domiciliul forțat. În 1949, își începe *„apostolatul"*, intrînd, prin concurs, în învățămînt, în localitatea Vînjuleț, jud. Mehedinți (azi în jud. Gorj). În 1953, este trimis cu domiciliul forțat în reg. Bacău și, de aici, în același an, este trimis ca profesor suplinitor la Dragomirești (Neamț), unde o întîlnește pe tînăra învățătoare Valeria Cálin, viitoarea sa soție. În 1956, se naște singurul lor copil Anca, actualmente medic. În 1957, student în anul I al Facultății de Istorie a Universității *Victor Babeș* din Cluj. După doi ani, nu i se mai permite să urmeze cursurile, din același motiv pentru care a fost exmatriculat și prima dată; între 1961-1964 predă în învățămînt la Ivaneș, com. Bicaz-Chei, unde va locui cu familia; din 1964, predă un timp la Hlăpești, com. Dragomirești (jud. Neamț), unde a fost și director de școală; în 1965, reîncepe cursurile Facultății de Istorie din Cluj, luîndu-și licența în 1968, cînd se mută cu familia de la Ivaneș la Piatra-Neamț, unde se va stabili; în 1969, este numit inspector principal la Comitetul de Cultură și Artă al jud. Neamț; în 1970 este profesor și director adj. la Liceul Pedagogic din Piatra-Neamț. Pînă în 1979 va mai preda, pentru perioade mai scurte de timp, la Școala Nr. 9 și la Liceul „Calistrat Hogaș" din Piatra-Neamț; din 1979 pînă la pensionare (1986) va funcționa ca profesor de istorie la Liceul Industrial Nr. 3; din 1986 este prezent, mai mult ca pînă la ieșirea la pensie, la activitățile culturale din oraș: colocvii, simpozioane, vernisaje, lansări de carte, festivaluri de teatru, manifestări muzicale (*Vacanțe muzicale la Piatra-Neamț*); frecventează Cenaclul *Petrodava*, iar din 2005, devine mentorul și sufletul grupului Convorbiri Culturale *Petrodava* și al Fundației *Pro Basarabia și Bucovina*; publică numeroase articole în ziarele locale: Ceahlăul, Acțiunea, Realitatea, Monitorul de Neamț și în revistele de cultură nemțene Asachi, Antiteze, Apostolul, Țara Hangului, La Tazlău, Anotimpuri, în Anuarul Colegiului Tehnic Gheorghe Cartianu, precum și în paginile unor publicații din alte județe.

Duminică 1 iulie 2007, parcă, în semn de... rămas bun, se fotografiază lîngă statuia lui Ștefan cel Mare, în parcul din centrul orașului Piatra-Neamț, iar luni 2 iulie 2007 (ziua comemorării morții lui Ștefan cel Mare), în apropierea Turnului cu Clopotniță din preajma ctitoriei lui Ștefan cel Mare, încetează din viață cu puțin timp înainte de a începe concertul lui Gheorghe Zamfir din cadrul Vacanțelor Muzicale la Piatra-Neamț.

Notă: *Prezentele date au fost obținute (telefonic) de poeta Maria Diaconu de la doamna învățătoare Valeria Cicoare.*

Dr. D. CANTEMIR, "Un om pentru oameni"

Considerăm că ne facem o pioasă datorie față de rememorarea celui ce a fost dr. D. Cantemir, considerat pe drept cuvînt întemeietorul medicinii moderne din județul Neamț, și așa cum rezultă din documentele vremii, acesta a reprezentat pentru locuitorii de la poalele Pietricicăi, "un om pentru oameni". Cel ce s-a născut în comuna Roznov, acum 160 de ani, la 19 aprilie 1848, a urmat cursurile primare la Școala Domnească nr. 1 de băieți din urbea Piatra, după care la recomandarea distinsului director al școlii amintite, Neculai Vicol, a fost trimis în 1862 la Școala Națională de Medicină și Farmacie București înființată la 29 iulie- 10 august 1857, la inițiativa dr. general Carol Davilla, ca unul din cei mai buni elevi nemțeni.

Prestigioasa instituție a aboslvit-o în 1866, la vîrsta de numai 18 ani, cu gradul de "medic sublocotenent". Remarcîndu-se și aici ca unul din cei mai distinși elevi ai acestei școli (inteligent, perspicace și deosebit de disciplinat- n.n.), va fi trimis ca bursier al statului român la Facultatea de Medicină din Turin- Italia, unde obține titlul de "doctor în medicină și chirurgie", în 1869. În 1871, prin concurs, este numit, medic primar al Spitalului Județean Neamț, instituție pe care o va sluji, cu devotament și credință pînă la "moartea-i prematură", la vîrsta de numai 48 de ani- mai precis 47 ani, 319 zile, în data de 4 martie 1896.

În memoria pietrenilor, doctorul Cantemir a rămas ca unul care ajuta cu propriile lui mijloace bolnavii săraci, plătindu-le rețetele, ori dîndu-le medicamente gratuit din depozitul spitalului inaugurat în 1935, sub înalta participare la evenimentul amintit al Regelui Carol al II-lea, a prim ministrului Gheorghe Tătărăscu și a Ministrului Sănătății, dr. Ion Costinescu (fost președintele liberalilor nemțeni, la acea dată fiind Nicu Gurada- n.n.). A trecut în veșnicie, așa cum aminteam, la sfîrșit de veac XIX, prematur, la doar 48 de ani. Pe ultimul drum a fost condus de mii de locuitori, de oameni ai orașului dar și "din împrejurimi" (sate și comune rurale sau urbane, Tg. Neamț, Bicaz, Buhuși etc.)

Totodată, strănepotul domnitorului scriitor și filozof, Dimitrie Cantemir, a rămas în conștiința populației meleagurilor nemțene și ca unul care a activat pe tărîm cultural și politic: a înființat împreună cu Radu Lascăr, Ion Negre, Calistrat Hogaș etc. în 1881, "Societatea" și "Revista Asachi", ca membru marcant al partidului liberal a fost ales pentru prima dată în 1884, deputat al Colegiului III de Neamț, iar cu un an înainte de moarte, 1895, a fost ales ca senator la Colegiul I de Neamț, în Parlamentul României.

Prof. Gh. RADU

2009 - AN ANIVERSAR ALBERT EINSTEIN

● 130 DE ANI DE LA NAȘTERE
● 90 DE ANI DE TEORIA RELATIVITĂȚII GENERALIZATE

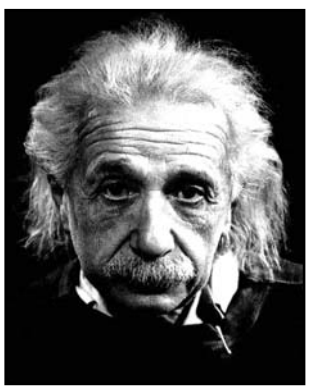

Lui Albert Einstein îi plăcea să spună că viața sa este împărțită între politică și ecuații.

Poate mai important decît un mers cronologic al vieții lui Einstein sunt "Uimirile" sale: Ce face ca norii să nu cadă? Ce face ca apa să fiarbă, plantele să fie verzi sau cerul albastru?

Oare de ce Albert Einstein nu suportă să nu cunoască răspunsul la asemenea întrebări - mai mult, această pornire a simțit-o cu atîta intensitate, încît propria-i viață a devenit o " fugă de uimire".

S-a născut pe 15 martie 1879, în Ulm, Germania, din părinți evrei nepracticanți: Herman și Pauline Kock Einstein.

Ca adult recunoscut drept cel mai mare geniu științific, de la Newton încoace, Einstein a fost atît de des întrebat cum se deosebesc procesele sale mentale de ale majorității oamenilor, încît a reflectat mult asupra dezvoltării lor. De aceea, își amintea cum a învățat să vorbească abia în jurul vîrstei de 2 ani - a luat lecții de vioară 7 ani - pînă la vîrsta de 16 ani, dar a continuat să fie violoncelist pînă la bătrînețe. Muzica îi aduce multe satisfacții, conducîndu-l la prietenii interesante (în 1911, prin intermediul muzicii, cunoaște regele și regina Belgiei).

Prima amintire științifică o are de la vîrsta de 5 ani, cînd tatăl său îi arată o busolă, iar el s-a confruntat cu straniul fenomen al acelor busolei, care „știau" în ce direcție să indice nordul, deși nimic nu le atingea.

La 12 ani trăiește a a doua experiență uimitoare - citește o carte de geometrie plană euclidiană, unde întîlnește afirmații - deloc evidente - dar care puteau fi totuși demonstrate cu asemenea certitudine, încît nu încăpea nicio îndoială.

Nu există dovezi că Einstein și-ar fi impresionat vreun profesor cu înzestrarea sa. Profesorii îl vedeau ca pe un copil visător, fără un viitor prea promițător. În ansamblu, Albert Einstein a fost un elev bun, nu mereu premiant, dar cu note bune. În 1894 este exmatriculat pe motiv că: „prezența ta în clasă distruge respectul elevilor" - pozitivul acestei întîmplări este că a scăpat de armată. Tot cu aceeași ocazie, renunță și la cetățenia germană - avea doar 16 ani.

La 16 ani și jumătate dă admitere la Institutul Federal Elvețian Tehnic Zürich (E.T.H.), dar pică. După un an la un liceu renumit în predarea științelor, își propune să se ocupe de știință dînd în acest sens declarația: " Dacă voi avea norocul să trec exemenele, mă voi duce la E.T.H. Zürich, voi sta acolo 4 ani, ca să studiez matematica și fizica. Mă închipui devenind profesor, în aceste ramuri ale științelor, alegînd partea lor teoretică. Iată motivele care m-au condus la acest plan. Mai presus de toate, este înclinarea mea pentru abstract și gîndire matematică, lipsa mea de imaginație și îndemînare practică. Dorințele mele mi-au inspirat și ele aceeași hotărîre. Asta este foarte firesc, ne place să facem lucruri pentru care suntem înzestrați. Există o anumită independență în profesiunea științifică, iar asta îmi place foarte mult."

Prof. Rodica MIHALACHE

(Continuare în numărul viitor)

POPOR PRIMITOR ȘI DARNIC

Suntem un popor primitor și darnic, ceea ce nu-i puțin lucru în lumea aceasta rea. Primitori am fost întotdeauna. Am primit perșii, goții, ostrogoții și toți hoții veniți de prin pustie ca să ne ia puținul rod al muncii.

E drept că ne-au și dat, fiecare ce a avut: sictir, pescheș, bacșiș și moft.

În felul acesta, treptat am ajuns multiculturali, iar după, ce mai recent, am primit și Armata Roșie, am devenit și revoluționari multilaterali. Am obținut drept recompensă secera și ciocanul, etica și echitatea și o mulțime de tovarăși, unul mai egal decît altul.

În schimb, - căci totul costă, am plătit cu ce-am avut mai bun, cu rîul de petrol și ramul pădurilor seculare, cu demnitatea și onoarea noastră de popor cuminte.

De primit, am continuat să primim și după ce ne-am trezit din mahmureala lui decembrie 1989. Acum primim însă din cealaltă parte, din vest, că așa-i în box și în politică: încasezi și din stînga și din dreapta.

Și am primit: aderare, monitorizare, salvgardare, privatizare prin lichidare.

În schimb, - căci totul costă, cum ziceam, - generoși și culanți cum am fost dintotdeauna, plătim fără să ne tîrguim, că nu se cade, faci imagine de neam prost. Am dat tot, tot, măcar să știm una și bună, ce-am avut și ce-am pierdut, așa că am rămas din goi cu ... pielea.

A fost însă o mișcare inteligentă cu care i-am făcut mart pe vestici, ba chiar pe ruși și pe turcaleții care credeau că nu mai pot fi surprinși cu nimic după cacialmalele luate la Podul Înalt, la Războieni, la Călugăreni și prin alte smîrcuri și văi rîpoase.

Guvernele și politicienii au acum cu ce se lăuda generațiilor viitoare, căci au găsit soluția de a ne face fericiți : dacă nu ne-a mai rămas nimic, înseamnă că n-avem pentru ce să ne mai facem griji ! Fără casă, fără masă, n-ai a te teme de hoți ! Ce să-ți fure, praful de pe tobă ?

Cea mai mare satisfacție este că i-am șmecherit pe ghertoii de capitaliști. Le-am dat în primire rîul - ramul, să-și bată ei capul că nu puteau dormi de grija Eficienței, mama Calității și nepoata Productivității.

Și în timpul acesta, noi picotim în liniște, pe plaiul nostru mioritic, pe sub plopii fără soț, în liniștea serii, la marginea mării.

Vorbiți încet, nu tropăiți și nu strănutați !

Somn ușor, vise plăcute ...

Prof. dr. D. D. URSACHE

Colinde cu Ansamblul Icoane Moldave

Ansamblul de Muzică Tradițională Icoane Moldave a fost înființat în 1998, încă din primul an de ființare al Facultății de Muzică din Piatra Neamț, de lector univ. dr. Delia Stoian - Irimie, care s-a dedicat în totalitate tradițiilor românești. Ansamblul a început cu șase studenți, iar acum numără 40. În decembrie anul trecut, în Sala Tapiseriilor a Muzeului de Artă din Piatra Neamț, Icoane Moldave a susținut un concert din repertoriul de colinde tradiționale din Transilvania și Moldova. Colindele, ce au încîntat asistența, au fost acompaniate de instrumente de percuție și fluier.

În cursul lunii decembrie Icoane Moldave a mai concertat și la Onești, unde merg cu toate spectacolele susținute la Piatra Neamț, dar și la Ploiești și Iași. De opt ani ansamblul participă, în luna decembrie, la Festivalul de Datini și Obiceiuri de la Brașov. Icoane Moldave este „fratele mai mic" al Ansamblului „Icoane" din Cluj, coordonat de prof. univ. dr. Ion Boșca, mentorul Deliei Stoian - Irimie. În calitate de solistă vocală, ea a cîntat alături de profesorul său Ion Bocșa, dar și de regretatul Drăgan Muntean, Sofia Vicoveanca și mulți alții. „Am încercat să duc mai departe ceea ce prof. univ. dr. Ion Bocșa a reușit să-mi transmită despre tradițiile populare în anii de studenție. Studenții din ansamblu sînt iubitori de artă, de tradiții și de folclor autentic. Toți foștii mei studenți au știut să ducă mai departe muzica noastră tradițională și ceea ce au învățat în facultatea noastră. Acum, în ajunul sărbătorilor doresc tuturor membrilor din ansamblu și tuturor studenților noștri «Sărbători fericite!», liniște sufletească și să pună în continuare aceeași pasiune în ceea ce fac", a spus Delia Stoian - Irimie.

Ansamblul a editat acum 4 ani un CD cu colinde tradiționale și va mai scoate unul anul viitor. Cu ani în urmă Icoane Moldave a concertat și la Televiziunea Română și la Radio. Alături de studenți, din ansamblu mai fac parte și cîțiva absolvenți ai Facultății de Muzică.

Cei care au o voce bună și dorința de a învăța cît mai multe despre muzica tradițională românească sînt așteptați la Facultatea de Muzică.

Angela BRUDARU

NR: Materialele publicate în revistă apar în funcție de adecvarea la eveniment, originalitate, calitatea documentării. Regretăm faptul că din lipsa spațiului sau din suprapunere tematică, rămîn materiale nepublicate. Drept care, pentru înlăturarea suspiciunilor și întreținerii unui dialog real, vom iniția în curînd o rubrică de POȘTA REDACȚIEI.

ARENA DIN VERONA

Zece mii de spectatori aprind lumînări pentru a omagia actul artistic. O voce anunță spectacolul - "Traviata" - de Giuseppe Verdi.

Aproape nimeni nu mai respiră. Tăcerea este ruptă de intrarea artiștilor, scena este invadată de o păpușă gigant dezbrăcată, care ilustrează, probabil, frivolitatea Violettei Valery. Eterna poveste a femeii ușoare de care se îndrăgostește seniorul-bărbat.

Valorizarea femininului reclamă o doză - mai mult sau mai puțin rafinată de seducție, conform prescripțiilor de gen. Eternul feminin este, în același timp, etern vinovat de tentațiile pe care le propune. Seducția surclaseaza și uneori chiar se substituie cu succes autorității.

În ordinea simbolică a unei societăți tradiționale, autoritatea este un concept masculin, corelat, în general, puterii fizice. Atunci cînd manifestarea autorității revine, în public, unei femei, se consideră că pot fi anulate chiar reperele identitare. Singurul model acceptat este femeia- decor recunoscută și în producțiile de tip soap-opera. Feminatatea este concepută în logica dominant masculină, ca obiect, ca exterioritate, ca imagine dificil de controlat.

Deși desuetă, drama nu-și va pierde niciodată magia. Fascinația spectacolului este totală. Între acte scena este schimbată, un covor de flori (în formă de inimă), cărțile de joc, înlocuite în final cu măști și costume negre; este configurată avant la lettre perioada cunoscută sub numele de la Belle Epoque.

O lume prea legată, de regulă, de aspecte materiale, apare suspendată, tremurînd la fiecare strigăt al Violettei.Un joc de lumini special, corul masculin și orchestra completează tabloul.

Sacrificarea iubirii este dominantă dramei de atunci și de astăzi. O lume superficială ale cărei trăiri sunt doar perdele de fum.

Copleșiți de superficialitate nu observăm zidul interior pe care l-am construit. Tiparul este perfect, închis etanș, nu-l mai poate străbate nici

un fior de emoție. Cît despre dragoste - răspunsul l-a dat chiar Violetta.

Alfredo Germont - aparent gentelmenul impecabil - este învins de propriile frustrării și nicidecum de jocul Violettei.

Tatăl lui Alfredo, Giorgio Germont este doar pretextul neputinței. Intervenția sa inițială explică veșnica reacție de a-l condamna pe celălalt. Revelația sa finală nu mai interesează pe nimeni.

Iubim iubirea doar prin fantasme, în realitate, doar imposibilitatea ne obsedează. Neîmplinirea este cea care ne animă. Bucuria victoriei este paradoxal, chiar moartea femeii. Seniorul-bărbat se înclină.

Aplauzele încheie spectacolul. O ironie a sorții - chiar artistul care l-a interpretat pe Giorgio este ovaționat la scenă deschisă.

Este prea tîrziu...

Luminița MOSCALU

Noutăți științifice

Prestigiosul jurnal științific « Foundations of Computing and Decision Sciences » editat de Institute of Computing Science Poznan University of Technology, Polonia a publicat recent raportul științific intitulat "A Survey of Pareto Efficiency in Infinite Dimensional Vector Spaces" (O retrospectivă asupra eficienței de tip Pareto în spațiile liniare infinit dimensionale") realizat de concitadinul nostru, profesorul universitar, doctor în științe matematice, Vasile Postolică și expus la al 65-a Conferință Internațională a Societății Internaționale de Elaborare și Studii privind Deciziile Multicriteriale, cu contribuții științifice originale.

GENERAȚIA " CE PUII MEI"

În România veacului al XXI-lea dacă ești manierat ai necazuri. Toată lumea te ia peste picior. Motivul? Nu se mai poartă Codul bunelor maniere. Politețea, cinstea, cumsecădenia au fost extirpate din jungla socială în care trăim. Așa se explică atitudinea novatoare a unor părinți vînturați prin Europa, de a învăța plozii lor să fie spartani. Să dea din coate, să înjure zilnic, să înfrunte pe oricine cu interogația " Ce puii mei?". Rațiunea acestei educații? Numai cei duri supraviețuiesc în tranziție. Numai așa ajungi în rînd cu lumea. Vrei să ai viitorul asigurat, fii tupeist! Chiar și cu profii tăi. Întreabă-i impertinent: " Ce puii mei mi-ai pus 3 la mate, nu știi că sunt fiul mamei?", " Tu știi ce mașină conduce tata?" Și profu se îngălbenește. De frica coptului îi pune 10 (zece).

Unde se află sorgintea generației " Ce puii mei"? În familiile cu staif, care știu să cumpere orice, de la diplome de studii pînă la jilțul de politician. Loazele în discuție cresc cu maneaua în gură, sunt descurcăreți în orice situație. Violența din media le încurajează agresivitatea verbală și fizică. Zilnic văd pe sticlă prostituate, bătăi crîncene, crime. Moartea din Carpați a devenit eroul lor național. Pildă de urmat. Cum în școli "banca măgarilor" pentru elevii poznași s-a desființat, caftangiii clasei sunt priviți cu admirație. Indiferent de sex și vîrstă. Pe profi nu-i mai ascultă nimeni cu evlavia și admirația de altădată. De cînd situația asta? De pe vremea cînd șantierul Educației era condus de Miclea, Hărdău și Adomnitei. Dascălii pensionari sunt convinși că avem mari șanse să ajungem un popor de gregari dacă nu ne întoarcem la învățămîntul curat, românesc. Argumente?

Școala nu mai apără limba, istoria și cultura națională. Din contră, se ploconește extrem de suspect, în fața străinilor. Dascălii sunt exagerat de permisivi. Admiră orice inepție venită de afară. Se folosește limbajul din cartierele rău famate, se admiră elevele majorete îmbrăcate scurt și sumar. Se vorbește ca în Bronx. Așa au apărut expresiile celebre de genul: " Ce puii mei?" Expresia devenită etichetă a stării de fapt actuale. Care este. În puii mei. E trist să vezi zilnic atîția școlari prostindu-se fără a fi inepți. Numai că, prostia este mai impunătore ca inteligența și mai aproape de eternitate. De aceea probabil, simpaticii băieți de la " Divertis Mall" au născocit Gala Prostiei Național și Topul Proștilor.

Dumitru RUSU

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str. Petru Rareș nr. 24, tel/fax: 22.53.32, Piatra Neamț

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).
FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - *director fondator*, Iosif COVASAN - *director economic*, Constantin TOMȘA - *director executiv*, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.
CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - *redactor șef*, Ștefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*, Dumitrița VASILCA, prof. dr. D. D. URSACHE; Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU *(secretar)*.

Prețul: 1 LEU